JÄÄNMURTAJA

1/2005
5€

REVISIONISMI
DOGMATISMI

Julkaisija:
Marxilais-leniniläinen
yhteiskuntatieteen seura ry.

Päätoimittaja:
Mikko Kivipuro

Toimituksen yhteystiedot:
www.mlys.net
toimitus@mlys.net
PL 73 40101 JKL

Hinnat:
Irtonumero 5 Euroa
Neljä seuraavaa numeroa
kotiinkannettuna 20 Euroa
Jäsenyys sis. vuoden lehdet
kotiinkannettuna 30 Euroa

Toimitus ottaa vastaan kirjoituksia, kuvia, palautetta ja kehitysideoita ensisijaisesti sähköpostilla. Lehti ei vastaa tilaamatta lähetetyn materiaalin säilyttämisestä tai palauttamisesta.

SISÄLLYSLUETTELO

4 **Pääkirjoitus**
6 **Marxilais-leniniläisen yhteiskuntatieteen seuran teesit**
6 *Työväenluokka ja valtio*
8 *Kommunistinen puolue*
9 *Imperialismi*
10 *Opportunismi*
13 *Marxismi-leninismi*
14 **Lyhyt johdanto Vallankumouksellisten neuvostokommunistien ohjelmajulistukseen**
19 **Vallankumouksellisten neuvostokommunistien (bolsevikkien) ohjelmaluonnos 1965**
19 *NKP:n revisionistiset johtajat marxilaisen naamion takana*
23 *Stalin ja proletaarinen demokratia*
29 *Byrokratian herruus*
33 *Opportunistit maailmannäyttämöllä*
40 *Kommunistit, eteenpäin!*
46 **Kapitalismin restauraatio - avaus keskustelulle**
48 *Tuotantosuhteet Neuvostoliitossa - kapitalismin palauttamisen päävaiheet*

Jää on murrettava

Jäänmurtaja on Marxilais-leniniläisen yhteiskuntatieteen seuran (MLYS) lehti. Seura perustettiin edesauttamaan marxilais-leniniläisen tieteen eri osa-alueiden tutkimusta ja kommunistisen teorian kehittämistä. Järjestön periaatteet esitellään lehden alussa.

Varsinkin Suomessa kommunistinen teoria on ollut käytännössä pysähdyksissä vuosikymmeniä, mikä näkyy kommunistisen liikkeen yleisenä toiminnallisena alennustilana ja alhaisena kannatuksena vaaleissa. Teoria tai sen soveltaminen ei yksinkertaisesti vastaa muuttuneita luokkataisteluolosuhteita. Tällaisessa tilanteessa selitys "toiminta on nyt tärkeintä, ei teoretisointi" ei vie meitä eteenpäin. Toimintaan on panostettu jo yli kymmenen vuotta, eikä merkittävää tulosta ole tullut.

Suomen kommunistinen liike ei ole kyennyt tekemään kattavaa analyysia reaalisosialismista eikä omasta kriisistään. On tyydytty jäljestäpäin selittelyyn, ongelmien lakaisuun maton alle ja asioiden kääntämiseen parhain päin. Mitään todellista itsekritiikkiä ei ole näkynyt, vaikka maan voimakkain poliittinen puolue saatiin murskattua muutamassa vuosikymmenessä.

Marxin ja Leninin mukaan kommunistisen liikkeen perustehtäviin kuuluu jatkuva opportunismin vastainen taistelu, joka ei suinkaan heikennä vaan vahvistaa liikettä. Tämä on kuitenkin unohdettu. Vanheneminen ei riitä perusteluksi, onhan marxilaisuus muutenkin 150 vuotta vanhaa.

Jäänmurtajan ensimmäinen numero käsittelee Neuvostoliittoa ja opportunismia. Näitä aiheita on käsitelty maailmalla laajasti ja tieteellisesti, vaikka Suomessa niistä on oltu vaitonaisia. Aiheisiin tullaan palaamaan Jäänmurtajan sivuilla myös varmasti

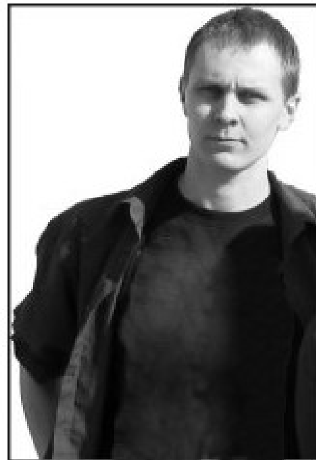
tulevaisuudessa, ja lukijoilta pyydetäänkin kommentti-puheenvuoroja sekä kirjoituksia muista tärkeäksi katsotuista aiheista.

Jäänmurtaja ilmestyy tänä vuonna kaksi kertaa ja tulevina vuosina kahdesta neljään kertaan vuodessa. MLYS tulee tulevaisuudessa myös julkaisemaan kirjallisuutta ja järjestämään seminaareja.

Totuus palvelee työväenluokkaa. Rehellistä analyysiä kaivataan myös kommunistisen liikkeen historiasta ja nykytilasta. Se on samalla keino lähteä rakentamaan kommunistisen liikkeen yhtenäisyyttä.

On aika aloittaa jään murtaminen.

Mikko Kivipuro
Päätoimittaja

Marxilais-leniniläinen yhteiskuntatieteen seura ry:n Teesit

Työväenluokka ja valtio

Proletariaatti eli kapitalistisen yhteiskunnan työväenluokka on se yhteiskunnallinen kerros, joka johtaa sosialistista vallankumousta. Työväenluokkaan kuuluu kapitalismissa ihmisten suuri enemmistö. Ainoastaan työväenluokka voi johtaa sitä historiallista taistelua, joka käydään riisto- ja alistussuhteiden täydelliseksi ja lopulliseksi hävittämiseksi.

Kapitalistinen tuotantotapa ja näin ollen kapitalistinen valtio sisältää porvariston ja työväenluokan välisen sovittamattoman (*antagonistisen*) ristiriidan. Tämä ristiriita voidaan poistaa ainoastaan työväenluokan vallankumouksen kautta, jossa proletariaatti syrjäyttää porvariston luokkavallan valtiossa ja perustaa sen tilalle proletaarisen valtion. Tästä työväenluokan valtiosta käytetään nimitystä proletariaatin diktatuuri. Proletariaatin diktatuuri on työläisten rajoittamatonta valtaa ylitse porvariston ja muiden taantumuksellisten kerrosten.

Jokainen valtio on marxilaisen käsityksen mukaan aina jonkin yhteiskuntaluokan käsissä oleva väkivalta- ja alistamiskoneisto. Riisto- ja alistussuhteet voidaan lopettaa vain lakkauttamalla valtio. Valtiota ei voida hävittää kerralla, vaan se kuoleutuu kommunistisen vallankumouksen edetessä. Jotta valtio voi kuoleutua, täytyy myös yhteiskuntaluokkien kadota. Tällöin myös luokkavalta ja luokkadiktatuuri käy mahdottomaksi.

Neuvostoliitossa tehtiin perustavanlaatuinen virhe arvioitaessa valtion olemusta. Nikita Hrushtshovin kaudesta lähtien Neuvostoliitossa nähtiin proletariaatin diktatuuri tarpeettomaksi. NKP omaksui virheellisen ajatuksen siitä, että kommunismiin on mahdollista siirtyä valtiossa ja sen sisällä. NKP alkoi puhua "koko kansan valtiosta". Sen sijaan, että Neuvostoliitossa olisi valtiokoneistoa purettu, se vahvistui ja byrokratisoitui jatkuvasti. Neuvostovaltio ei enää palvellut työväenluokkaa vaan uutta nousevaa porvaristoa ja byrokraattista kerrostumaa. Toisaalta ei valtiota (proletariaatin diktatuuria) voida kokonaan lakkauttaa niin kauan kuin on olemassa kapitalistisia valtioita.

Kiinan kansantasavalta on ajautunut pitkälti samaan tilanteeseen kuin Neuvostoliitto. Kiinassa tosin kapitalisoituminen on kommunistisen puolueen johdolla viety vielä pidemmälle kuin mihin se Neuvostoliitossa pääsi ennen NKP:n totaalista vararikkoa ja koko Neuvostoliiton hajottamista. Kiinan kansantasavalta ei ole enää sosialistinen marxilaisessa mielessä. Kiinassa ei toteuteta proletariaatin diktatuuria, vaan vallan on kaapannut revisionistinen ja porvaristoa palveleva kerros. Kapitalistit siirtävät tuotantolaitoksia Kiinaan kapitalistisista maista voittoja maksimoidakseen. Jos Kiina olisi aito työläisvaltio, ei siellä olisi mahdollista riistää enemmän lisäarvoa kuin kapitalismissa. Kiinassa siis kommunistisen puolueen luvalla työläisiä riistetään ankarammin kuin ns. länsimaisissa kapitalistivaltioissa.

Kaiken kaikkiaan valtio on aina luokkadiktatuuria. Kapitalismi on porvariston diktatuuria ja sosialismi on proletariaatin diktatuuria. Sosialismin, eli proletariaatin diktatuurin, ja kommunismin välillä ei ole niinikään "koko kansan valtioita" tai muuta erityistä valtiomuotoa.

Kommunistinen puolue

Jotta vallankumous toteutuisi, tarvitsee myös työväenluokka oman johtajansa. Kommunistinen puolue toimii työväenluokan etujoukkona. Vain kurinalainen ja organisoitunut marxilais-leniniläinen puolue pystyy viemään vallankumouksen loppuun asti. Sen pitää tukeutua työväenluokkaan, luottaa sen voimaan ja kykyihin vallankumouksessa eikä se saa asettua proletariaatin yläpuolelle tai laahustaa sen perässä.

Pelkällä julistautumisella ei puoletta tehdä aidosti kommunistiseksi - marxilais-leniniläiseksi. Jos puolue julistautuu kommunistiseksi tekemättä kommunistista työtä työväenluokan parissa, se ei tule menestymään. Silloin se jää proletariaatin ulkopuoliseksi, kuppikuntaiseksi joukoksi, joka ei pysty saavuttamaan työväenluokan luottamusta. Se menestyy proletariaatin keskuudessa vain työtä ja agitaatiota tekemällä, mutta se ei saa tyytyä pelkkään jäsenhankintaankaan. Puolueen on koulutettava jokaisesta jäsenestään marxisti-leninisti ja luokkataistelun johtaja, joten sen tulee kasvattaa jatkuvasti sekä omaansa että joukkojen tietoisuutta. Vain näin puolue pääsee eroon passiivisuudesta eikä siitä tule byrokraattinen. Kommunistisen puolueen jokaisen jäsenen on oltava kaaderi, puolueen sotilas.

Puolueen on oltava elävä organisaatio, eli sen on osattava toimia kaikissa luokkataistelun tilanteissa niiden vaatimalla tavalla. Jos se ei siihen pysty, ei se voi viedä vallankumousta loppuun. Puolueen ja sen jäsenten on osattava erottaa ne ajanjaksot, milloin pääoaino on julkisessa- ja milloin maanalaisessa toiminnassa. Se ei saa nostaa kumpaakaan työtä toisen yläpuolelle. Jos näin käy, puolue jämähtää muotoonsa, muuttuu dogmaattiseksi ja se hylkää vallankumouksellisen käytännön sekä historiallisen tarkoituksensa kommunistisena puolueena. Sen pitää jatkuvasti olla valmis

olosuhteiden muutokseen. Puolueen tulee aina pystyä toimimaan vallankumouksellista työväenluokkaa johtavana etujoukkona olosuhteiden määräämällä tavalla.

Imperialismi

Vallankumouksen, kansojen vapauden sekä yleensä edistyksen päävihollinen on imperialismi. Ehdoton kriteeri minkä tahansa liikkeen edistyksellistä roolia arvioitaessa on sen tosiasiallinen suhde imperialismiin. Käsitykset, joiden mukaan imperialismi jollakin tavalla jatkaisi kapitalismin edistyksellistä roolia historiassa, ovat virheellisiä. Sellaisia ovat esimerkiksi Kautskyn “ultraimperialismin” toisinto, post-moderni teoria globaalista Imperiumista. Sen mukaan Imperiumi kehittyy blokeista vapaaksi hallitsijaksi ja näin poistaa imperialismin sisäiset ristiriidat. Mikään edistyksellinen liike ei millään tekosyyllä voi tarjota tukeaan imperialismille, esim. julistamalla “puolueettomuutta” imperialismin ja kansojen välisissä konflikteissa.

Imperialismin ristiriidat synnyttävät yhä kärjistyvää taistelua kansojen vapautumiseksi alistetusta ja riistetystä asemasta. Vapautusliikkeet ja vapautussodat eivät ole kadonneet. Niitä käydään joka päivä kaikkialla maapallolla, mm. Afganistanissa, Filippiineillä, Intiassa, Irakissa, Kolumbiassa, Kurdistanissa, Nepalissa, Palestiinassa, Perussa, Pohjois-Irlannissa jne. Nämä kamppailut ja sodat eivät ole ainoastaan oikeutettuja, vaan myös välttämättömiä. Sen vuoksi, jotta kansojen itsemääräämisoikeus saavutetaan ja imperialistinen maailmanjärjestelmä hajotetaan. Kansojen yhdistyminen käy imperialismista irtaantumisen kautta.

Kolme imperialismin valtakeskusta ovat Amerikan Yhdysvallat, EU ja Japani. Minkään imperialistisen blokin tukeminen verukkeella, että se olisi vastavoima toiselle, on taantumuksellista

ja kansojen itsemääräämisoikeutta loukkaavaa. Suomi kuuluu imperialismin leiriin EU-jäsenyytensä kautta. Suomen kapitalistiluokka on siis osallisena imperialismin harjoittamaan maailman kansojen riistoon. Sen vuoksi vaatimus EU:sta irtaantumiseksi suuntautuu sekä EU:ta itseään että Suomen kapitalistiluokan elintärkeitä etuja vastaan. Vaikka EU:sta irtaantuminen voidaan pinnallisesti katsoen käsittää eristäytymiseksi muista kansoista, on se vain irtaantumista Eurooppa-keskeisyydestä. Tosiasiallisesti se on liittymistä maailman kansojen enemmistön piiriin. Vaatimus EU:sta irtaantumiseksi on internationalistinen tunnus. Se viimekädessä ajaa myös Euroopan työväenluokan yhtenäisyyttä maailman proletariaatin ja alistettujen kansojen rintamassa.

Sellaiset imperialismin vastavoimiksi kutsutut liikkeet kuin Maailman sosiaalifoorumi tai Attac ovat itse asiassa imperialistien tuella perustettu kanavoimaan ihmisten viha imperialismille turvalliseen liikehdintään. Niillä ei ole yhtenäistä päämäärää realistisista keinoista puhumattakaan. Tällaiset liikkeet ovat vain omiaan taittamaan kärjen imperialismin vastaiselta taistelulta.

Opportunismi

Oikeisto-opportunismi, josta käytetään usein nimitystä *revisionismi*, hajotti toisen internationaalin sata vuotta sitten. Sama tapahtui maailman kommunistisessa liikkeessä puolivuosisataa myöhemmin modernin revisionismin päästyä vallalle NKP:ssa sekä monissa muissa johtavissa kommunistisissa ja työväenpuolueissa. Kommunistista liikettä hajottivat - ja edelleen hajottavat - erilaiset revisionistiset opit. Sellaisia ovat rauhanomaisen sosialismiin siirtymisen teorian korottaminen yleiseksi strategiaksi, teoria rauhanomaisesta rinnakkainelosta imperialismin ja sosialismin

välisenä liennytyksenä, marxilaisen valtio-opin vääristely ja sen tuloksena proletariaatin diktatuurin hylkääminen.

Revisionismin valtaanpääsy Neuvostoliitossa pysäytti yhteiskunnan sosialistisen kehityksen ja aloitti proletariaatin diktatuurin purkamisen. Kun tuotantovoimat kuitenkin jatkoivat kehittymistään, jäivät tuotantosuhteet jälkeen. Tähän ristiriitaan revisionistinen johto ei vastannut kehittämällä pidemmälle sosialistisia tuotantosuhteita. Päinvastoin se palautti asteittain kapitalistisia tuotantosuhteita. Niitä olivat mm. tuotantovälineiden tavaraluonne, voitto tuotannon ohjaajana ja keskitetyn taloudellisen suunnitelman heikentyminen yritysten johdon itsenäisyyden lisääntyessä. Näin alkoivat kasvaa reaalisosialismin sisällä sen kaatumiseen johtaneet objektiiviset tekijät ja luokkavoimat.

Hrushtshovin kaudella maailman kommunistinen liike jakaantui kahtia. Marxilais-leniniläiset puolueet arvostelivat oikeista lähtökohdista NKP:n revisionistista politiikkaa ja kykenivät ennustamaan kapitalismin palautumisen Neuvostoliitossa ja sen liittolaismaissa. Kuitenkin revisionismi sai yliotteen NKP:ta seuranneista kommunistisista ja työväenpuolueista. Näin katosi selustatuki myös vallassa säilyneiltä marxilais-leniniläisiltä puolueilta. Kiinan kommunistinen puolue kamppaili opportunismia vastaan sekä kansainvälisellä areenalla että sisäisesti, muttei onnistunut torjumaan vastavallankumouksen hyökkäystä omissa riveissäänkään.

Toisella opportunismin lajilla, vasemmisto-opportunismilla (eli *dogmatismi*lla), on taipumus vältellä reformismia pidättäytymällä parlamentaarisesta toiminnasta. Yleisin keino tähän vasemmisto-opportunisteilla on vaalien boikotoiminen. Eräät kommunistiset puolueet boikotoivat EU:n parlamenttivaaleja. Vaaliboikottia voidaan kuitenkin käyttää aseena vain silloin, kun kansanjoukot ovat kommunistien johdettavissa ja alhainen äänestysprosentti,

äänestämättömyys, johtuu kommunistien kampanjasta. Tällöin on kyseessä aktiivinen boikotti. Tämän ajatuksen esitti myös Lenin arvioidessaan kommunistien toiminnan suhdetta parlamentaarismiin. Nyt päinvastoin alhaiset äänestysprosentit ovat osoituksia ihmisten passiivisuudesta ja alhaisesta tietoisuustasosta.

Trotskin nimeen vannova liike on tätä nykyä hajallaan sekä järjestöllisesti että ideologisesti. On siis lähes mahdotonta enää puhua mistään tietystä “trotskilaisesta linjasta” tai kannasta aikamme kysymyksiin. Siispä on tyydyttävä tekemään yleistyksiä, sillä lukuisat ja toinen toistaan pienemmät trotskilaiset ryhmittymät eivät ansaitse kunkin arvioimista erikseen. Näitä kymmeniä “neljänsiä internationaaleja” yhdistävänä tekijänä näyttäytyy perinteinen vastustus sosialismin rakentamiselle yhdessä maassa. Lisäksi ne tuomitsevat ns. “stalinismin”, eli koko kommunistisen liikkeen mukaan lukien oikeisto-revisionistiset suuntaukset. Trotskilaisen liikkeen kiihtynyttä hajaannusta Trotskin kuoleman jälkeen selittää pitkälti se, että ainoa perusluonteeltaan lahkolaista liikettä koossapitävä voima oli Trotskin persoona.

1990-luvun lopulla trotskilainen liike rantautui Suomeen. Kuten tyypillistä, myöskään Suomessa trotskilaisuus ei ole levinnyt opiskelijapiirien ulkopuolelle. Se ei siis suoraan vaikuta työväenliikkeessä. Se kuitenkin verottaa potentiaalista vallankumouksellista nuorisoa, eivätkä marxilais-leniniläiset voi jättää sitä huomioimatta. Trotskilaiset ryhmät myös sotkevat jo muutenkin hämärtynyttä kuvaa marxismista ja leninismistä. Heidän toimintansa on omiaan etäännyttämään joukkoja kommunistisesta liikkeestä.

Marxismi-leninismi

Tieteellisen sosialismin perustan laskivat Marx ja Engels. Siksi sitä kutsutaan marxismiksi. Kapitalismin monopolistinen kehitys johti kuitenkin monopolikapitalismiin ja kapitalistinen maailmanjärjestelmä kehittyi laadullisesti uuteen, imperialismin vaiheeseen. Lenin analysoi tätä kehitystä tullen näin kohottaneeksi tieteellisen sosialismin imperialismin aikakautta vastaavalle tasolle. Näin kehittyi leninismi.

Marxismi-leninismi on nimensä mukaisesti marxismin ja leninismin, eli Marxin, Engelsin ja Leninin perustavanlaatuisten töiden muodostama, vallankumouksellinen teoria ja toimintaohje. Marxismi-leninismi ei kuitenkaan ole pysähtynyt vaan jatkuvasti kehittyvä aate. Sen filosofinen ydin on dialektinen materialismi. Dialektinen metodi on läsnä kaikissa sen sovellutuksissa ja osa-alueilla, kuten esimerkiksi historiatieteessä, valtio-opissa ja kansantaloustieteessä. Dialektinen materialismi on elävä ja kehittyvä vallankumouksellinen teoria, jota sovelletaan kuhunkin tilanteeseen irrottamatta ilmiöitä asiayhteydestään ja suhtautuen pelottomasti ja ennakkoluulottomasti tosiasioihin.

Marxisti-leninistejä syytetään dogmaatikoiksi. Vain suhtautumalla itse dogmaattisesti marxismi-leninismiin voi sen tulkita dogmaattiseksi opiksi. Usein marxismi-leninismiä kritisoidessa väitetään kritiikin kohdistuvan vain yhden henkilön, Leninin, marxismin tulkintaa vastaan. Lukemattomat esimerkit osoittavat kuitenkin, että samat kriitikot hyökkäävät tosiasiassa marxismin ydintä, vallankumouksellisuutta ja proletariaatin diktatuuria vastaan. Sanalla sanoen, on nostettava kunniaan marxilainen tulkinta marxismista. Lenin taisteli opportunismia vastaan, ja marxilais-leniniläiset tulevat aina taistelemaan sitä vastaan. Opportunismi rehottaa edelleen maailman kommunistisessa liikkeessä.

Lyhyt johdanto Vallankumouksellisten neuvostokommunistien ohjelmajulistukseen

Julkaisemme tässä numerossa *Vallankumouksellisten neuvostokommunistien (bolshevikit)* ohjelmajulistuksen. Tämä asiakirja on historiallinen. Onhan se julkaistu yli 40-vuotta sitten. Kuitenkin se antaa kuvaa niin Neuvostoliiton historiasta, kuin kommunistisen liikkeen kansainvälisestä tilanteesta varsinkin 1960-luvulla.

Neuvostoliiton historiaa ja kokemuksia ei ole analysoitu Suomessa lähimainkaan riittävästi. Ne arviot, joita eri tahot (myös työväenliikkeen sisällä) ovat esittäneet, ovat olleet enemmänkin yleistyksiä. Toisaalta monet arviot Neuvostoliiton kokemuksista on luettava lähinnä mielipiteiksi. Näin on asian laita jopa eri puolueiden asiakirjoissa.

Tarkoituksemme ei ole tässä tuoda esiin mitään kokonaisvaltaista ja tyhjentävää esitystä Neuvostoliiton hajoamiseen johtaneista tekijöistä. Haluamme kuitenkin tutustuttaa ja muistuttaa mieliin lukijoille sen keskustelun, jota käytiin 60-luvulla Neuvostoliiton ja kansainvälisen kommunistisen liikkeen suunnasta.

Koko 60-lukua tietyllä tapaa leimasi vallankumouksellisen Kiinan nousu kulttuurivallankumouksineen ja sen ideologinen välirikko Neuvostoliiton kanssa. Vaikka kulttuurivallankumous päättyi saavuttamatta tarkoitustaan ja ns. maolainen ideologia hiipui maailman mitassa, on syytä nostaa kriittiseen tarkasteluun se kritiikki, jota *Kiinan Kommunistinen puolue (KKP)* esitti *Neuvostoliiton kommunistisen puolueen (NKP)* linjaa kohtaan.

Ottamatta enemmälti kantaa *Mao Tse-tungin* (1893-1976) ajatuksiin, on rehellisyyden nimissä sanottava, että suuri osa siitä kritiikistä jota ns. maolaiset esittivät, osoittautui todenmukaiseksi Neuvostoliiton kohdalla. KKP nousi voimakkaasti kritisoimaan NKP:n pääsihteerin *Nikita Hrushtshovin* (1894-1971) linjaa ja hänen arviotaan *Josif Stalinin* (1879-1953) merkityksestä. Hrushtshov esitti NKP:n 20. edustajakokouksen (1956) yhteydessä ensimmäistä kertaa monella tapaa kielteisen arvion Stalinista ja hänen työstään NKP:n ja Neuvostoliiton johdossa. NKP:n 20 edustajakokouksessa myös mm. kehiteltiin teesejä sosialismin ja imperialismin välisestä rauhanomaisesta rinnakkainolosta ja rauhanomaisesta siirtymisestä sosialismiin. Erityisesti maataloudessa alettiin korostaa osuuskunnallisen (kolhoosi) omistuksen merkitystä entisen valtion (sovhoosi) omistuksen sijaan.

NKP:n ja KKP:n välinen ideologinen ristiriita kuitenkin muodostui täydelliseksi välirikoksi NKP:n 22. edustajakokouksen (1961) jälkeen. Tässä kokouksessa NKP julisti uuden aikakauden alkaneeksi Neuvostoliiton historiassa; kommunismin rakentamisen aikakauden. NKP hyväksyi myös uuden puolueohjelman, joka oli kommunismin rakentamisen ohjelma. Arvio uuden aikakauden alkamisesta oli saanut vahvistusta myös NKP:n ylimääräisessä 21. edustajakokouksessa (1959), jonka keskeinen johtopäätös oli,

että sosialismi on voittanut Neuvostoliitossa täydellisesti ja lopullisesti. Voidaan sanoa, että NKP:n politiikassa tapahtui käänne 20. edustajakokouksesta lähtien. Perusteiltaan NKP:n politiikka ja linja ei oleellisesti siitä muuttunut koko Neuvostoliiton olemassaolon aikana.

KKP vastasi NKP:n linjaan esittämällä sille voimakkaita syytöksiä revisionismista ja oikeisto-opportunismista, sekä marxismi-leninismin hylkäämisestä. Voimakasta kritiikkiä KKP esitti myös osuustoiminnallista maataloustuotantoa vastaan, jota Neuvostoliitossa voimakkaasti tuettiin. NKP vastasi syyttämällä KKP:tta dogmaattisuudesta ja vasemmisto-revisionismista.

Tärkeään osaan varsinkin kiistan alkuvaiheessa nousi myös kysymys Stalinista.
KKP:n arvion mukaan Hrushtshovin johdolla tehty NKP:n arvio Stalinista ei ollut perusteiltaan marxilainen. KKP myönsi Stalinin tehneen virheitä, mutta asetti hänet eri asemaan ja merkitykseen kokonaisuutta ajatellen. KKP:n mukaan Stalinin ansiot olivat huomattavasti merkittävämmät kuin hänen puutteensa ja virheensä.

NKP:n ja KKP:n kiistan seurauksena kansainvälinen kommunistinen liike alkoi jakaantumaan kahteen leiriin: Kiinan ja Neuvostoliiton tukijoihin. Tämä jako näkyi myös Euroopassa ja Suomessakin. Niin sanottu maolainen liike toimi myös täällä vuosien ajan aktiivisesti. Euroopassa Albania Enver Hoxhan johdolla siirtyi tukemaan Kiinan linjaa. Albania erosi sittemmin myös Varsovan liitosta.

KKP:n ja ns. maolaisten arviot kapitalismin palauttamisesta Neuvostoliitossa ovat osoittautuneet harvinaisen kaukonäköisiksi. Toisaalta Kiinassa tapahtuneet muutokset ja Maon kuolema johti

myös maolaiset kriisiin. Kapitalismin restauraatio on nykypäivää Kiinassa tänään ja maolaisten synkät visiot Neuvostoliiton tulevaisuudesta ovat toteutuneet myös Kiinassa. Maolainen liike kuihtui länsimaissa näköalattomuuteen Kiinan linjan muututtua Deng Xiaopingin (1904-97) noustua Kiinan johtoon ja aloitettu "uudistuspolitiikkansa". Se linjanmuutos, joka NKP:ssa tapahtui Stalinin kuoltua, tapahtui KKP:ssa Maon kuoltua.

Historiasta kiinnostuneille löytyy varsin kivuttomasti aineistoa NKP:n politiikasta. Suomessa on julkaistu pilvin pimein Neuvostoliitossa tuotettua kirjallisuutta. Hyvän kuvan NKP:n linjauksista 70-luvun puoliväliin saakka antaa teos *Neuvostoliiton kommunistisen puolueen historia (lyhyt esitys),* Kustannusliike edistys, Moskova 1975. Näkökulmaa Hrushtshovin politiikkaan tuo esim. *Tie kommunismiin (Kokoelma NKP:n XXII edustajakokouksen aineistoa),* Vieraskielisen kirjallisuuden kustannusliike, Moskova 1961. Stalinin omiin ajatuksiin voi tutustua mm. hänen teoksistaan *Leninismin perusteista* ja *Leninismin kysymyksistä*, Karjalais-Suomalaisen SNT:n valtion kustannusliike, Sortavala 1951.

Kiinan kommunistisen puolueen tai maolaisen liikkeen näkökulmasta kirjoitettuja tekstejä on varsinkin suomeksi melko vaikea nykyään löytää. Varsinkin *Helsingin marxilais-leniniläinen seura* julkaisi toimintansa aikana (1960-70 luvulla) paljonkin KKP:n aineistoa mm. *Punakaarti*- lehdessä. Näitä lehtiä voi kysyä eri yliopistojen kirjastoista, joista niitä saattaa löytyä. Internetistä on saatavilla runsaasti varsinkin englannin kielistä aineistoa. Esimerkiksi osoitteesta www.marx2mao.org löytyy KKP:n yhdeksänosainen "kirjeenvaihto" NKP:n kanssa otsikolla *The polemic on the general line of the international communist movement*, joka on julkaistu vuosina 1963-64. Siinä käsitellään laajalti kansainvälisen kommunistisen liikkeen kysymyksiä. Myös

osoitteesta www.marxist.org löytyy Maon tekstejä. Tällä internet-arkistolla on myös suomenkieliset sivut, jotka tosin eivät ole kovin laajat.

Neuvostoliiton hajoamisesta on jo sen verran aikaa, että asioiden avoimen ja kriittisen tarkastelun aika alkaa olla kypsä. Nyt julkaistava Vallankumouksellisten neuvostokommunistien (bolshevikit) ohjelmajulistus tuo esiin ne kysymykset joista NKP:n ja KKP:n välillä kiisteltiin. Toisaalta asiakirja on omalla tavallaan myös neuvostoliittolaisten “toisinajattelijoiden” puheenvuoro. Yleensähän länsimaissa mielletään sosialistisissa maissa olleet “toisinajattelijat” porvarillisen ajattelun ja “demokratian” kannattajiksi. Näin ei välttämättä ole ollut tai ole vielä tänäkään päivänä.

Vallankumouksellisten neuvostokommunistien (bolsevikkien) ohjelmaluonnos (1965)

Tämä on Neuvostoliiton kommunistien edustajien Albanian kommunistisen puolueen (Työn puolue) edustajakokouksessa 1964 julkaisema ohjelmaluonnos. Se on suomennettu intialaisesta englanninkielisestä versiosta (’In Defence of Stalin and Marxism-Leninism’, Bombay, heinäkuu, 1977)

NKP:n revisionistiset johtajat marxilaisen naamion takana

Kommunistisen liikkeen kehitys lähestyy ratkaisevaa hetkeä. Jokaisen puolueen on tehtävä historiallinen päätös: on valittava joko vallankumouksellisen marxismin tai opportunismin tie. Tällaisella hetkellä, kaikkien maailman kommunistien tulisi kuulla neuvostotovereidensa ääni.

Tuomitessaan nykyisen opportunismin Kiinan ja Albanian kommunistit ovat osoittaneet syvää periaatteellisuutta ja vallankumouksellista uhrautuvaisuutta. He ovat asiakirjoissaan osoittaneet kokonaisuudessaan myönnytysten ja vallankumouksellisen sosialismin pettämisen tien, jolla NKP:n johtajat ovat kulkeneet Stalinin kuoleman jälkeen. On välttämätöntä että me, neuvostoliittolaiset marxilaiset, vahvistamme nämä teesit; samalla tavalla ajattelevat miljoonat neuvostokommunistit.

Mielestämme on ymmärrettävä, että kommunistisen liikkeen ristiriitojen ydin kulminoituu kysymykseen “henkilönpalvonnasta”. Tämä kysymys on koetinkivi jokaiselle puolueelle, sen uskollisuudessa marxismi-leninismille. On selvää, että selvittämättä tätä kysymystä kommunistinen liike ei voi edistyä.

NKP:n 20. edustajakokouksessa ja sen jälkeen tehdyn henkilökultin kritiikki on pettänyt monet kommunistit – kiitos kritiikin sensaatiomaisen luonteen. Mutta siitä huolimatta opportunistit eivät kyenneet vakuuttamaan työväenluokan terästäytyneimpiä taistelijoita, ja erityisesti Kiinan ja Albanian kommunisteja, jotka ymmärsivät NKP:n johtajien aloittaman yltiömäisen parjauksen luonteen. Seuranneet vuodet ovat osoittaneet opportunistien “henkilönpalvonnan” vastaisen kampanjan demagogisen, antimarxilaisen ja vastavallankumouksellisen sisällön.

Itse asiassa opportunistit aloittivat kritisoimalla “Stalinin henkilökulttia” ja päätyivät kritisoimaan “Hrushtshovin henkilökulttia”. Tämä itsessään näyttää opportunistien näkemyksen järjettömyyden tässä kysymyksessä. Se korvaa yhteiskunnallisen selityksen proletariaatin diktatuurin muodosta subjektiivisella näkemyksellä yhden miehen ylivallasta sosialistisessa valtiossa. Vain henkilö, joka ei ymmärrä hiukkaakaan historiallista materialismia, voi esittää tällaisia näkemyksiä.

Mutta opportunistit sanovat, että hyvin pitkään Stalin oli kaikkivoipa neuvostovallan ja sen kommunistisen puolueen johtaja ja hänelle laulettiin ylistyslauluja. Tarkoituksemme ei ole kieltää tätä. Mutta kuinka marxilaisiksi itseään kutsuvat voivat väittää, että tämä oli vahinko, että se tapahtui ristiriidassa puolueen ja kansan tahtoon nähden, että puolue ja kansa rakensivat sosialismia vastarinnassa Staliniin nähden ja ilman häntä? Kuinka joku voi esittää, että henkilö, joka ei edustanut mitään luokkaa, kykeni pelkällä persoonansa voimalla johtamaan puoluetta ja valtiota kolmekymmentä vuotta? "Henkilönpalvonnan" kritisoijat, jotka uskovat tällaiseen ällistyttävään ilmiöön, nostavat itse Stalinin yli-ihmiseksi. He irtisanoutuvat marxismi-leninismistä ja tuudittautuvat mystiseen "henkilökulttiin". Kuvasta, jota opportunistit näyttävät Stalinin johtaman Neuvostoliiton kolmekymmenvuotisesta kehityksestä, tulee "mysteeri", joka vetoaa ainoastaan pikkuporvarillisten intellektuellien mielikuvitukseen. Mutta marxilaiset eivät ole tyytyväisiä pikkuporvarillisiin taruihin "henkilön tahdosta". On tärkeää analysoida tilanteen takana olevat yhteiskunnalliset syyt.

Välittömästi 20. edustajakokouksen jälkeen puolueen perusjäsenistö vaati, että keskuskomitea tekisi aidosti marxilaisen analyysin Stalinin toiminnasta. Tämä vaatimus oli niin voimakas, että neuvostojohto joutui asettamaan useita puolueen jäseniä syytteeseen ja erottamaan lukuisia puoluejärjestöjä.

Myöhemmin opportunistit – esittäen itsensä "humanisteina" – palauttivat kunniaan (rehabilitoivat) kaikki poliittiset oikeutensa menettäneet henkilöt ilman minkäänlaisia oikeudenkäyntejä. Heitä ylistettiin, heidän kansalaisoikeutensa palautettiin ja näitä rosvoja luonnehdittiin Stalinin "viattomina uhreina".

Tässä tilanteessa kaikki yhteiskunnan vastaiset voimat, jotka oli pakotettu kätkemään näkemyksensä neljäksikymmeneksi vuodeksi, näkivät tilaisuutensa ilmaista avoimesti vihansa proletariaatin diktatuuria kohtaan. Heidän ensisijaiseksi areenakseen tuli kirjallisuus, jossa uusi mädännäisyys alkoi kasvaa.

Tilanteen kehittyessä opportunistit pyrkivät voimistamaan kritiikkiään Stalinia kohtaan väitteillä, joilla näytti olevan marxilais-leniniläinen pohja. He selasivat läpi Stalinin teokset etsien väittämiä, edes lausetta, jota vastaan voisi hyökätä marxismi-leninismin pohjalta. He etsivät kymmenen vuotta eivätkä löytäneet mitään.

He alkoivat ivata Stalinin filosofian osiota kirjassa “NKP(b):n historia”, sanoen, että hänen esittämänsä kaksitoista dialektiikan periaatetta olivat liian suuri määrä muistettavaksi. He olivat alkamaisillaan kritisoida Stalinin teosta “Sosialismin taloustieteelliset ongelmat SNTL:ssa”, mutta olivat hiljaa, koska eivät löytäneet mitään mitä olisivat voineet kritisoida. He siirtyivät Stalinin kielitiedettä käsitteleviin artikkeleihin ja tulivat johtopäätökseen, että niissä oli “joitakin liioitteluja”.

Lopulta he keskittyivät hyökkäämään Stalinin teesiä vastaan, jonka mukaan sosialismin rakentamisen aikana luokkataistelu kärjistyy ja saa monimutkaisempia muotoja. Itse asiassa taistelu, jota on käyty Stalinin kuoleman jälkeen Neuvostoliitossa, ja jossa opportunistit ovat näytelleet aktiivista osaa, on nimenomaan luokkataistelua. Historia on osoittanut Stalinin teesin oikeaksi.

Meille Stalinin toiminta on täysin ymmärrettävää ja oikeutettua. Vaikka hän tekikin virheitä, historiallisesti katsottuna, Stalin ei olisi voinut ymmärtää tai välttää niitä.

Tosiasiassa yltiöpäisillä hyökkäyksillä Stalinia vastaan ei ole totuuspohjaa. Se oli revisionistien taktiikka marxilais-leniniläisen politiikan murtamiseen, mikä oli Stalinin aikana SNTL:n sosialismin perusta.

Stalin ja proletaarinen demokratia

Kaikki syytökset Stalinia vastaan perustuvat samaan asiaan: syytökseen siitä, että Stalin rikkoi proletaarista demokratiaa vastaan, kaappasi vallan itselleen ja likvidoi parhaat kommunistit.

Josif Stalin

Näin tehdessään opportunistit asettavat Stalinin ja Leninin vastakkain uskoen, että se antaa heille parhaat argumentit. Olemme samaa mieltä siitä, että vertaus Stalinin ja Leninin välillä on aiheellinen. Samat syytökset “brutaaliudesta”, “sosialistisen oikeuden rikkomisesta” ja “diktatuurista”, jotka opportunistit osoittavat Stalinia vastaan, he osoittivat myös Leniniä vastaan aikaisemmin.

Leninin ja Stalinin toiminnassa on varmasti eroja. Vetäessään vertauslinjan näiden kahden vallankumousjohtajan välille, opportunistit (samoin kuin porvarillinen käsitys) näkee eron kahden miehen persoonien laadussa. Mutta tosiasiassa Leninin ja Stalinin toiminta puolueen ja sosialistisen valtion johdossa kuuluvat kahdelle eri vallankumouksen kehityksen vaiheelle – vaiheille, jotka ovat

jyrkästi erilaisia. Leninin kuolema tapahtui suurin piirtein samaan aikaan, kun voimakkaimman eurooppalaisen vallankumouksen kausi päättyi. Johtajan mantteli tuli Stalinille hetkellä, jolloin ensimmäinen proletaarinen valtio oli täysin eristetty ilman mitään kunnollista perustaa sosialismin rakentamiselle. Sosialismia jouduttiin rakentamaan ennen kaikkea sisäisten resurssien pohjalta – maatalouden pohjalta.

Mutta maatalous oli epäjärjestyksessä ja sen voimavarat paloiteltuna pieniin yksityisiin tiloihin. Keinottelu kukoisti. Vain rautainen organisaatio ja työkuri saattoi pelastaa sosialistisen vallankumouksen tällaisissa oloissa.

Proletaarisen vallankumouksen voitto Venäjällä varmistettiin sillä, että kriittisellä hetkellä pikkuporvaristo heittäytyi työväenluokan puolelle. Mutta kun kävi selväksi, että toivo maailmanvallankumouksesta oli häipynyt ja että sosialismia jouduttaisiin rakentamaan omin voimin yhdessä maassa, pikkuporvaristo menetti vallankumouksellisen mielialansa. Se rikkoi siteensä bolsevikkeihin. Alkoi kuulua pikkuporvariston vaatimuksia kapitalisoitumisesta Euroopan imperialismin edessä ja pikkuporvarillisia syytöksiä bolsevikkeja vastaan äärimmäisyyksiin menemisestä.

Epäilemättä pikkuporvarillisen kansankiihotuksen paras ase oli vaatimus “demokratiasta”. Kehotamme vallankumouksellisia lukemaan, ei Stalinin, vaan Leninin sanat:

“*Kun menshevikit nostivat huutonsa bolsevikkien “bonapartelaisuudesta” (syyttäen, että he perustavat voimansa armeijaan ja valtiokoneistoon, demokratian sijaan), se heijasti täysin porvariston taktiikkaa…*”

Tällaisen suojan pikkuporvarilliset ideologit ottivat opportunismilleen, ja yrittivät muuttaa myös puolueen sisäistä demokratiaa. Ei Stalin, vaan Lenin esitti kuuluisan päätöksen 10. edustajakokouksessa, se kielsi kaikki fraktiot puolueen sisällä. Pikkuporvarillisesta näkökulmasta tämä oli epäilemättä rikos demokratiaa vastaan!

Tilanne, joka kehittyi 15. edustajakokouksessa, on erityisen tärkeä, jotta voi ymmärtää miksi Stalinin käsiin keskitettiin niin paljon valtaa. Opposition jäsenet vaativat "suoraa ajatusten vaihtoa", kun taas koko edustajakokous huusi: "Alas oppositio! Eläköön Stalin!". Tämä ei ollut proletaarisen demokratian kieltämistä, vaan sen vahvistamista. Edustajakokous puolusti vallankumouksellisuutta pikkuporvarillista fraseologiaa vastaan. Ja vallankumouksellisuuden puolustaja pikkuporvarillista fraseologiaa vastaan oli juuri Stalin. Hän nosti esiin ensimmäistä kertaa kysymyksen sosialismin rakentamisesta yhdessä maassa ja taisteli sen puolesta tehden historiallisen päätöslauselman sosialistisesta maatalouden kollektivisoinnista ja maan teollistamisesta.

Puolue ja kansa luotti Staliniin. Oliko sellainen luottamus johtajiin tarpeellista tuossa vaiheessa? Jokaisen, joka pitää itseään marxilaisena, täytyy ymmärtää, että demokratiaa tulee pitää yhteiskunnallisena ilmiönä osana konkreettista historiaa. Alkuvaiheessa proletaarisen demokratian (varsinkin sellaisessa maassa kuin takapajuinen Venäjä) täytyi ilmentyä mitä voimakkaimpana vallan keskittämisenä. Proletariaatin täytyi käyttää tällaista keskittämistä kuolettavan vaaran edessä: väkivaltaisen luokkataistelun oloissa, aivan kuten sotilaallista kuria käytetään eturintamalla. Kysymme täytyykö luottaa johtajaan, jolla on käsissään vallankumousarmeija on ratkaisevalla hetkellä? On selvää, että opportunistisen demokratiafraseologian naamion takana on porvarillinen individualismi. Ilman johtajia ei voi taistella,

ja jos tänään Stalin ei ole elossa, taistelemme Mao Tse-tungin ja Enver Hoxhan johdolla.

Kansa ja puolue hyväksyi Stalinin käyttämän vallan pitäen häntä suurena ajattelijana ja vallankumouksellisena. Hän pysyi järkähtämättömänä leninismin jatkajana “oikeiston” ja “vasemmiston” tulituksen alla. Hyökkäys Stalinia vastaan on yksinkertaisesti hyökkäys marxismi-leninismiä vastaan.

Ja nyt sallittakoon meidän käsitellä kysymystä Stalinin “vainoista”. Revisionistit esittävät Stalinin miehenä, joka teloitti jokaisen, jota hän piti aatteen miehenä. Todellisuudessa Stalin “vainosi” pikkuporvarillisia ideologeja, jotka juonivat neuvostovaltion tuhoamista. Tässä on kuuluisien “Moskovan oikeudenkäyntien” syvin olemus. Stalin vapautti Venäjän viidennestä kolonnasta. Opportunistijohtajien pyrkimykset palauttaa näiden pettureiden kunnia ja kieltää heidän todistetut yhteytensä Saksan fasisteihin aiheuttavat pelkästään vastenmielisyyttä.

Opportunistit eivät mainitse Trotskia, mutta Hrushtshovin aikana yritettiin jääräpäisesti palauttaa Buharin “kunniaan”. Tuhatshevski – tuo poliittinen puoskari, Trotskin ja Buharinin työtoveri, on “palautettu kunniaan”. Hänen todistettiin syyllistyneen petokseen osana Trotskin – Buharinin salajuonta. Tuomio ei perustunut Saksan tiedustelupalvelun vääristämiin vakoilutietoihin, kuten revisionistit väittävät. Viimeisessä Moskovan oikeudenkäynnissä Buharin kuvaili yksityiskohtaisesti kuinka ryhmä korkeita upseereita, Tuhatshevski johdossaan, olivat muodostaneet “shokki-ryhmän” tarkoituksenaan kaapata valta Stalinin hallitukselta. Ulkomaisissa lehdissä fasismin vastaiset kirjoittajat kuvailivat levottomuudella ja hämmästyksellä kuinka Tuhatshevski matkoillaan Berliiniin ja Euroopan pääkaupunkeihin kertoi julkisesti neuvostoarmeijan voimasuhteesta ja ylisti fasistista Wehrmachtia taivaisiin.

On totta, että Leninin aikana “vainoja” oli vähemmän. Mutta todellinen taistelu pikkuporvarillisia ideologeja vastaan alkoi kysymyksessä kollektivisoinnista. Ja juuri tässä kysymyksessä Stalinin johtamat bolsevikit löivät heidät. Heidät lyötiin, koska Venäjän talonpoikaisto oli edistyksellisempi, kuin pikkuporvarilliset intellektuellit, jotka yrittivät kiihottaa talonpoikia puolustamaan väkivaltaisesti omaisuuttaan. Tämä “vainoista” vuoteen 1934.

Mutta entä “vainot” vuonna 1937? On tarpeen kysyä, mikä luokka kärsi näistä “vainoista”? Työväenluokkako? Ei. Tietyt henkilöt työväenluokasta, jotka olivat nousseet korkeisiin asemiin, pidätettiin, mutta itse työväenluokka, ei! Kärsikö talonpoikaisto näistä vuoden 1937 “vainoista”? Ei sekään niistä kärsinyt.

Vuoden 1937 “vainot” olivat, yhteiskunnallisesti puhuen, rajattu täsmällisen tarkasti – eikä Stalinin väitetyn “skitsofrenian” perusteella. Ne oli suunnattu byrokraattista koneistoa, selviytyneitä riistävien luokkien jäänteitä ja tiettyä älymystön osaa vastaan. Nyt on selvää, miksi juuri nämä sosiaaliset ryhmät hyökkäävät raivoisasti “henkilökulttia” vastaan, mutta kansanjoukot osoittavatkin “yllättävän” suurta kiintymystä Stalinin muistoa kohtaan.

Mutta olivatko nämä “vainot” todella tarpeellisia? Revisionistit sanoessaan ei, sulkevat silmänsä siltä tosiasialta, että lännessä fasismi kasvoi kuin uhkaava musta pilvi. Fasismi julisti avoimesti aikeensa hyökätä Neuvostoliittoon, lisäksi vuonna 1937 sodan vaara oli erityisen suuri. Vuonna 1937 ammutut olivat revisionistien kollegoita, niitä joista tuli Saksan miehittämien alueiden Vlassoveita ja Bendereitä, joista tuli tämän päivän Hrushtsheveita ja Brezneveitä.

Stalinismi, jos joku haluaa antaa sille yleisen määritelmän, on luonteeltaan toimintaa, jossa proletariaatin diktatuuri rakentaa sosialismia. Rakentaa sitä maassa, jossa vallitsevana kansanosana on pientalonpoikaisto, ja olosuhteissa, jotka synnyttävät kapitalismia joka käänteessä. Proletariaatin oli pakko käyttää diktatuuriaan, kaikkia sen vallassa olevia keinoja harvinaisen väkivaltaisella tavalla. Se toi mukanaan tietyt väistämättömät erehdykset. Ei ole epäilystäkään, etteikö Venäjän kokemukset helpota ymmärtämään ja tee järjenmukaisemmiksi niitä toimia, mitä muiden maiden työväenluokat ovat tehneet vastaavissa olosuhteissa. Ei ole myöskään epäilystä siitä, etteikö tämä kokemus johda pyrkimykseen välttää tilannetta, joka on kehittynyt Neuvostoliitossa.

Stalinin taistelu byrokraattista kerrostumaa vastaan, joka oli syntynyt teollistunutta sosialistista valtiota rakennettaessa, oli oikeutettua ja tarpeellista. Mutta hän yritti taistella byrokraattista kerrostumaa vastaan byrokraattisen koneiston sisältä ja byrokraattisen koneiston avulla. Tästä syystä hän ei kyennyt lyömään sitä lopullisesti.

Yrityksissään saavuttaa vallankumouksellinen puhtaus hänellä ei riittänyt luottamusta häntä ympäröiviin ihmisiin. Toisaalta on vaikea sanoa hänen olleen väärässä: vain Molotov oli osoittanut olleensa paikkansa ansaitseva kumppani. Joka tapauksessa Stalinin persoona on historiallinen ja häpäisemätön. Todellisuudessa Stalin oli esimerkillinen vallankumouksellinen.

Byrokratian herruus

Stalinin kuolema vapautti byrokratian kädet. Sen pieni osa säilyi uskollisena sosialistiselle valtiolle ja piti sen palvelemista ainoana tehtävänään jatkaen Stalinin työtä. Suurempi osa, joka oli pyrkinyt vain ajamaan omaa etuaan, näki tilanteessa mahdollisuuden vapautua proletariaatin kontrollista. Byrokratia ei olisi voinut julistaa herruuttaan avoimesti tulematta välittömästi kaadetuksi. Lujittaakseen asemiaan sosialistisessa valtiossa byrokratian täytyi vakuuttaa, että se seurasi oikeaa tietä, ja ettei se vain säilynyt uskollisena vallankumoukselle aatteelle, vaan oli niihin lujemmin sitoutunut kuin Stalin. Sen täytyi esittää vapautumisensa stalinistisesta kontrollista koko kansan vapautumisena siitä. Tietenkään tällainen temppu ei ollut helppo. Varsinkin kun Neuvostoliiton työväenluokka oli alusta asti vastustanut opportunistien aikeita. Lisäksi osa puolueen ja valtion johdosta (mm. Molotov, Malenkov) olivat uskollisia proletariaatin diktatuurille ja siten pakotettuja vastustamaan byrokratiaa avoimesti.

Byrokratian ollessa itse vallan keskittämisen ja virheiden ruumiillistuma sen täytyi sälyttää nämä virheet Stalinille ja kääntää työläisten huomio pois itsestään. Jos Stalin oli ylipäänsä syyllinen johonkin, niin siihen, että hänen olisi pitänyt päättäväisesti irtisanoutua “henkilökultin” toimintamalleista. Kuitenkaan byrokraateilla ei ollut halua muuttaa tapoja vähääkään. Tästä syystä murskatessaan “henkilökultin” toimintamallit teoriassa, he kohtelivat vihalla ja halveksunnalla jokaista käytännön yritystä demokratisoida ja rajoittaa heidän valtaansa. Niinpä “henkilökultin” toimintamallit eivät ole Stalinin vaan byrokratian itsensä toimintamalleja.

Itse asiassa “henkilönpalvonta” oli yksinkertaisesti byrokratian palvontaa, jonka jokainen edustaja oli “palvottava henkilö” omassa

toimistossaan. Byrokratia itse muunsi kansan Stalinia kohtaan tunteman rakkauden mekaaniseksi rituaaliksi. Byrokratia vihasi Stalinia, koska hän oli sosialistisen valtion keskeinen tukipylväs. Onko yllättävää, että byrokraattien oli pakko esittää Stalinia koskevat väitteensä humanismin ja demokratian nimissä? Tosiasiassa Stalin-kritiikin naamion takana byrokraatit oksensivat ulos kaiken vihansa proletariaatin diktatuuria kohtaan, jota Stalin oli pakottanut heidän palvelemaan.

Voidaanko byrokratian vallan kaappaamista ja sen vastaista taistelua pitää luokkataistelun ilmauksena? Kuten tiedetään, opportunistit kieltävät luokkataistelun olemassa olon Neuvostoliitossa yleensä. Syy tähän on se, että puhuminen luokkataistelusta, jossa he itse esittivät taantumuksellista osaa, olisi vaarallista heille. Kysymys ansaitsee huolellista analyysia.

Porvarisluokan politiikka neuvostobyrokratiassa käy selvästi ilmi siitä tosiasiasta, että sen ensimmäisiä askelia oli työväenluokan diktatuurin virallinen eliminointi. Tämä tietysti tehtiin sillä tekosyyllä, että se ei muka enää ollut tarpeellinen Neuvostoliitossa. Ja tämä lausuttiin olosuhteissa, joissa puoli ihmiskuntaa on vielä kapitalismin ikeen alla, ja joiden seurauksena ei voinut olla näkemättä Neuvostoliiton sisälläkin vanhojen luokkaristiriitojen ilmentymiä ja porvarillisia vaikutteita! Byrokratia on asettanut proletariaatin diktatuuria ja proletariaatin puoluetta vastaan “koko kansan valtion” ja “koko kansan puolueen”. Mutta puhuessaan näistä käsitteistä, he vain todistavat, että tätä valtiota ja puoluetta johtavat henkilöt (= byrokraatit), jotka eivät enää edusta työväenluokkaa. Henkilöt, jotka eivät edusta ketään muuta kuin itseään. Byrokraattien - joilla on autot, huvilat ja valta erottaa puolueesta ja valtiokoneistosta kaikki liian rehelliset - muutos valtion palvelijoista sen patruunoiksi on tänään toteen käynyt tosiasia Neuvostoliitossa.

On totta, että NKP:n johtajat ovat julistaneet kommunismin rakennustyön alkaneeksi. Mutta päämäärä paljastuu, kun muistamme, että silloin kun kommunismia ei rakennettu, he lakkauttivat proletariaatin diktatuurin. Itse asiassa vain lukemalla heidän opportunistisen ohjelmansa käy selville, että siinä ei ole järjen häivää. Se on vain säälittävä lista sairaanhoitajakouluista, uima-altaista ja demokratiasta ilman mitään analyysia vallitsevista olosuhteista. Vallitsevien olosuhteiden analysoinnin pitäisi olla tällaisten projektien aloittamisen lähtökohta. Kuitenkaan siinä ole mitään sisältöä kehityksen suunnasta.

Byrokratia käytti demagogiaansa hyvinvointinsa puolustamiseen, ja kansan keskuudessa vallitsee vaistonvarainen närkästys asioiden todellisesta tilasta.

Opportunistit kerskailevat SNTL:n hämmästyttävistä saavutuksista, kuten avaruuden valloituksesta, energiantuotannon kehittymisellä jne. Ovatko nämä heidän saavutuksiaan? Eivätkö nämä ole Stalinin kylvämien siementen hedelmiä? Eivätkö ne ole aikaisemman kehityksemme voimakkuuden tulosta?

Voidaanko epäillä byrokratian täydellistä rappiota, täydellistä sosialistisen tietoisuuden puuttumista, kun katsotaan ympärillemme ja elämäämme tänään? Massojen täydellinen innottomuus, piittaamattomuus työstä, itsekkäiden arvojen täydellinen hallitsevuus, kaiken elävän ja tuoreen murskaaminen – tämä on byrokraattisen järjestelmän perusta. Kieltääkseen tämän, on täytynyt menettää omatuntonsa, järkensä, mielikuvituksensa ja viimeisenkin muistikuvansa vallankumouksesta ja bolsevismista. Byrokraatit ovat useammin kuin kerran ampuneet lakkoilevia työläisiä. Kaikki opportunistien pyrkimykset näyttävät johtavan neuvostokansalaisia harhaan, korruptoivan nuoremme ja vääristävän vallankumouksellisen historiamme. Opportunistit

kuvaavat kaiken bolsevismin ilmentymät dogmatismiksi. On välttämätöntä repiä tältä klikiltä sen bolsevistisen loiston kaapu, sen marxilainen sanahelinä, sen hatarat lupaukset, ja paljastaa se synkkänä, itsekeskeisenä, kyltymättömänä ja samaan aikaan pelokkaana pikkuporvaristona. Neuvosto-byrokratia ei ole aitoa porvaristoa – yhteiskunnalliset olot eivät salli sen olla sitä. Se on naurettava porvaristoon kytkeytynyt parodia: pikkuporvaristo, joka pitää itseään porvariston ideologian ja aseman liittolaisena. Siksi se pyrkii nostamaan "länsimaisen" elämäntyylin vallitsevaksi. Se on luokkavihollisemme, mutta vaarallisempi, koska se kantaa univormuamme puukottaessaan meitä selkään.

Opportunistit maailmannäyttämöllä

Opportunismin seuraukset ovat kansainvälisessä mittakaavassa vielä vaarallisempia kuin Neuvostoliiton sisällä, koska jotkut kommunistien puolueet ovat lähteneet kehittymään vasta stalinistisen kauden jälkeen.

Kansainvälisellä kentällä opportunistit ovat löytäneet "selitykseksi" irtautumiselleen vallankumouksellisesta marxismi-leninismistä *rauhan puolesta taistelemisen!*

Kun tarjotaan abstraktia valintaa sodan ja rauhan väliltä, jokainen normaali henkilö valitsee rauhan epäröimättä. Keinotellen tällä luonnollisella ja voimakkaalla tarpeella opportunistit pyrkivät esittämään asiat kuin he puolustaisivat rauhaa, kun taas vastustajat harjoittaisivat politiikkaa, joka johtaa yleiseen tuhoon, että he haluaisivat rakentaa kommunismia atomisodan raunioille, jne. Hrushtshev julisti kerran avoimesti: "Rauha hinnalla millä hyvänsä!" "Meitä uhkaa atomisota; meidän täytyy turvata ihmiskunnan olemassaolo ennen kaikkea", julistavat opportunistit. He luovat vaikutelman, että taistelu rauhan puolesta sotaa vastaan on irrallinen

kysymys luokkataistelusta ja yhteiskunnallisista ongelmista. YK:n päätös säädellä valtioiden välisiä konflikteja rauhanomaisin keinoin, ydinaseiden kieltäminen, täydellinen ja yleinen aseistariisunta – tämä on opportunistien suunnitelma ikuisen rauhan toteuttamiseksi. Miksi imperialistit eivät suostu näin järkeviin ehdotuksiin? Miksi he eivät lakkauta merentakaisia tukikohtiaan ja kolonialistisia armeijoitaan, mikä ainoastaan lakkauttaisi heidän globaalin vaikutusvaltansa ja loisi kansallisten ja sosialististen vallankumousten sarjan? Mikseivät imperialistit suostu aseistariisuntaan, joka ainoastaan lakkauttaisi heidän asemansa hallitsevana ja riistävänä luokkana? Etsiäkseen vastausta näin idioottimaisiin kysymyksiin on tuskin opiskeltava marxismia. Asia ei riipu yksittäisten kapitalistien luonteenpiirteistä. Sota ei ole yksittäisen henkilön toiveen tulos, vaan taloudellinen välttämättömyys kapitalismille. Sota on kapitalistisen maailman yhteiskunnallisten suhteiden väistämätön seuraus. Puhe rauhasta, joka pohjautuu kapitalistien väliseen sopimukseen on järjetön: rauhan voi varmistaa vain tuhoamalla kapitalistinen järjestelmä.

Opportunistien “rauhansuunnitelman” järjettömyys johtaa heidät yrittämään luoda vaikutelma, että kansojen välillä on mm. saavutettu tuloksia aseistariisunnassa. He ovat allekirjoittaneet osittaisen ydinkoekieltosopimuksen. Tästä johtuen Neuvostoliitto on menettänyt mahdollisuuden edistyä tiettyjen ydinkokeiden kanssa, kun taas USA on pitänyt itsellään tämän mahdollisuuden. Esittäessään rauhan ylimpänä tehtävänään opportunistit nostavat kädet ylös jokaisen imperialistien vaatimuksen edessä; “pelastaakseen ihmiskunnan” he ovat pakotetut tekemään rajattomia myönnytyksiä, sillä onhan “imperialismin kahleetkin” paremmat kuin “ihmiskunnan tuho”. “Tämä on rienausta”, sanovat opportunistit. “Emme aio antautua siinä mittakaavassa”. Mutta missä mittakaavassa aiotte antautua, hyvät herrat? On tunnustettava, että taistelulla rauhan puolesta on rajansa niille, jotka eivät halua maksaa rauhaa orjuudellaan. NKP:n johtajat väittävät,

että he ovat rauhan puolella, kun taas Kiinan ja Albanian kommunistit ovat yleisesti sodan puolella. Tämä tarkoittaa yksikertaisesti sitä, että opportunistit ja marxisti-leninistit asettavat taistelulle rauhan puolesta eri painoarvon kommunistien toiminnassa.

Julistamme: “Kyllä, sota on hirvittävä asia ja on tarpeellista taistella rauhan puolesta. Mutta voiko taistella sotaa vastaan itsenäisenä asiana? Taistelu rauhan puolesta on taistelua niitä yhteiskunnallisia voimia vastaan, jotka synnyttävät sotaa – toisin sanoen imperialismia vastaan. Kommunistit eivät voi asettaa kysymystä sodasta ja rauhasta irrallisena asiana, ne täytyy nähdä aina osana yleistä taistelua sosialismin puolesta.”

Edelleen, sosialistiset maat ovat maailman työväenliikkeen etujoukko. Heidän täytyy suunnata kaikki toimintansa ja suunnitelmansa maailman kommunistisen liikkeen etenemistä silmällä pitäen.

Työväenluokan tavoitteita ei voi saavuttaa rauhantyön piirissä. Edelleen, kun taistelu rauhan puolesta esitetään maailman kommunistisen liikkeen perustavana linjana, se asettuu avoimesti luokkataistelua vastaan. Jos kapitalististen maiden kommunistiset puolueet esittävät rauhan puolesta taistelemisen periaatteellisena tehtävänään, ne sulautuvat rauhanliikkeeseen, jolla on demokraattinen eikä sosialistinen luonne. Niiden täytyy käytännössä hylätä vallankumoukselliset päämääränsä, jotteivät erkaantuisi

rauhanliikkeestä ja joutuisi konfliktiin pikku- ja keskiporvariston kanssa. Niistä täytyy tulla käytännössä vastavallankumouksellisia.

Vallankumoukselliset ja siirtomaaherruuden vastaiset kapinat johtavat poikkeuksetta maailman porvarisluokan interventioon. Vallankumous muuntautuu sodaksi ulkomaista voimaa tai voimia vastaan. "Tuemme oikeutettuja ja vastustamme epäoikeutettuja sotia", väittävät opportunistit esiintyen marxilaisina. Mutta kapitalististen maiden kommunististen puolueiden päälinjana voi olla vain luokkataistelu maan omaa porvaristoa vastaan. Luokkataistelu, joka kehittyy lopulta suoraksi aseelliseksi taisteluksi interventiota vastaan.

Kapitalististen maiden työläiset tahtovat rauhaa, vakuuttavat opportunistit. Mutta ketkä pelottelevat näiden maiden työläisiä? Ei ole vaikeaa käsittää, että ymmärtääkseen yleisen kansainvälisen linjan kommunististen puolueiden täytyy nojata Aasiassa, Afrikassa ja Latinalaisessa Amerikassa laajoihin joukkoihin, kun taas kehittyneissä kapitalistisissa maissa vain köyhempään osaan työväenluokasta ja talonpojistosta. Joka tapauksessa huomaamme suurten kapitalististen maiden kommunistisissa puolueissa opportunistisen poikkeaman luokkaperiaatteesta. Esimerkiksi eurooppalaiset puolueet valittavat, että jos pysyttäisiin periaatteellisesti marxilaisissa lähtökohdissa, se laskisi niiden jäsenmäärää merkittävästi. Näissä maissa sosialismi voidaan voittaa vain tukeutumalla työväenluokkaan ja voittamalla pikkuporvaristo sen puolelle. Eikä suinkaan tukeutumalla pikkuporvaristoon, sellaisena kuin se on olemassa ennen vallankumousta. Lenin teki selväksi, että ainoaa oikeaa politiikkaa on periaatteellinen politiikka.

Tosiasiat osoittavat, että eurooppalaisten puolueiden sisällä kasvavat uusien puolueiden idut. Vaikka ne tällä hetkellä ovat vain ryhmiä, ne tulevat epäilemättä kasvamaan, erottautuvat

opportunistisesta enemmistöstä ja asettuvat maidensa vallankumouksellisten liikkeiden johtoon. Heidän tuleva menestyksensä varmistuu sillä, että suurimpien kapitalististen maiden proletariaatista tulee nopeasti entistä vallankumouksellisempi. Mutta silti opportunistit usein edustavat kapitalististen maiden kommunistisia puolueita. Ei pysty olemaan hymyilemättä kuullessaan heidän kerskailevan saavutuksillaan jäsenmääränsä kasvattamisessa. Jos he lisäisivät ohjelmaansa teesin, jonka mukaan Jeesus Kristus oli kommunismin perustaja, he kykenisivät rekrytoimaan ehkä Paavinkin riveihinsä! Totuus on, että Ranskan ja Italian kommunistiset puolueet ovat jo kauan sitten ylittäneet marxilaisuudelle sallitut rajat. Emme unohda Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen toisen edustajakokouksen taistelua kysymyksestä, kuka voidaan hyväksyä puolueen jäseneksi. On kysyttävä, tuleeko puolueen olla työväenluokkaisten ammattivallankumouksellisten järjestö, vai intellektuellien rupattelukerho?

Vain Ranskan ja Italian puolueiden kaltaisissa puolueissa, joissa pikkuporvarilliset sovittelevat suuntaukset ovat tukahduttaneet aidot vallankumoukselliset pyrkimykset, on voinut syntyä illuusio “rauhanomaisesta” tiestä sosialismiin. Jos parlamentaarinen valta pystyisi jotenkin siirtymään erikoislaatuiselle sosialistiselle asteelle, se ei olisi suinkaan proletariaatin diktatuurin voitto. Sellainen puolue voisi vain tulla vastavallankumouksellisten murskaamaksi, ja sitä seuranneet työläiset maksaisivat lukemattomia uhreja. Tietysti on olemassa menestyneitäkin poikkeuksia: British Labour Party:n tie avoimessa yhteistyössä kapitalistien kanssa. Mutta kommunistisessa liikkeessä opportunistit eivät ole vielä riisuneet yltään marxilaista viittaansa, joka peittää heidän porvarillista nahkaansa.

Puolustaessaan ideaansa "rauhanomaisesta" tiestä opportunistit viittaavat Leniniin, joka puhui sellaisesta *mahdollisuudesta* kesäkuussa 1917. Mutta se oli vain mahdollisuus. Historiassa *ei ole* tapausta, johon "rauhanomaisen" siirtymisen teoria voisi pohjautua. Opportunistit yrittävät jopa sovittaa lokakuun vallankumouksen teoriaansa "rauhanomaisesta" siirtymisestä, mutta se on täyttä puppua. Ensinnäkin lokakuun vallankumous 1917 ei ollut suhteellisen veretön siksi, että luokkataistelu olisi voitettu rauhanomaisesti, tai että olisi käytetty rauhanomaisia keinoja, vaan koska proletariaatin voima oli Pietarissa niin paljon suurempi kuin porvariston. Se oli sitä myös koska koko Baltian laivasto oli bolsevikkien puolella, ja koko Pietari-Paavalin linnoituksen tykistö oli suunnattu Talvipalatsiin. Toiseksi, proletariaatin valta lokakuussa 1917 oli hädin tuskin julistettu, kun riistettyjen ja riistäjien todellinen taistelu alkoi ja kesti neljä vuotta sisällissotana. Onko tämä verinen kausi se mitä opportunistit haluavat kutsua "rauhanomaiseksi" siirtymiseksi sosialismiin?

Opportunistit viittaavat "rauhanomaiseen" sosialismiin siirtymiseen Itä-Euroopassa, huomioimatta sitä, että siirtyminen oli Neuvostoliiton voiton tulosta sodassa, ja että näiden maiden porvaristo oli riisuttu aseista.

Tänään voimme selvästi nähdä, että taistelu rauhan puolesta on ristiriidassa vallankumouksellisen vapaustaistelun kanssa samalla, kun opportunistit tekevät rauhan puolesta käytävästä taistelusta heidän päätehtävänsä. Lumumban kohtalo osoittaa tämän paremmin kuin mikään muu. Kongon kansan vallankumouksellisen taistelun auttamisen sijaan NKP:n johtajat pakottivat Kongon "rauhanomaiselle" tielle YK:n puitteissa, taaten Lumumban turvallisuuden ja menestyksen tämän järjestön kautta. Tämä demoralisoi Lumumban kannattajat ja auttoi imperialisteja alistamalla Kongon YK:n ulkopuoliseen kontrolliin, joka syrjäytti

Lumumban palkkasotilaiden avulla. Hrushtshevin kädet ovat Lumumban veren tahraamat.

Toinen esimerkki tiestä, jossa imperialistit luottavat “taisteluun rauhan puolesta” on nykytilanne Vietnamissa. Amerikkalaiset syyttävät tänään Pohjois-Vietnamia etelävietnamilaisten sissien voitoista, ja kahden rintaman sodan uhatessa yrittävät pakottaa etelävietnamilaisia luopumaan vapaustaistelusta. Imperialistit perustavat toiveensa opportunisteihin, toivoen että he painostavat vallankumouksellisia pasifismilla. Pohjois-Vietnamin pommittamiseen johtanut tilanne ei olisi ollut mahdollinen, jos Neuvosto-johtajat olisivat noudattaneet päättäväistä politiikkaa. Jos opportunistit olisivat turvautuneet paperilappujen sijaan päättäväiseen vastaiskuun, eivät imperialistit olisi koskaan rohjenneet loukata sosialistisen leirin rajoja.

Yhteiskunnallisten ristiriitojen kehittyessä imperialistit suuntautuvat sotaan ja työläiset suuntautuvat vallankumoukseen. Vallankumouksen uhka kasvattaa imperialistien ponnistuksia yrittää paeta historiallista umpikujaansa sodan avulla. Täytyisikö työläisten siis hylätä vallankumouksellinen toiminta, hylätä vallankumous? Opportunistit sanovat kyllä. Marxilaiset sanovat ei, koska vallankumouksellinen liike ei ainoastaan painosta imperialisteja sotaan, vaan samalla kasvattaa mahdollisuutta ehkäistä tämä sota. Tämän dialektiikan huomiotta jättäminen on kommunismista luopumista, vallankumouksesta luopumista.

Opportunistit pyrkivät tyrkyttämään taistelua rauhan puolesta maailman kommunistisen liikkeen päälinjaksi yrittäen luoda vaikutelman, että pettävä ja epävakaa sovinto imperialistien kanssa olisi haitaksi todelliselle rauhalle ja vallankumouksellisen liikkeen kehitykselle. Rikkoessaan kommunististen puolueiden rivejä ja heikentäessään sosialististen maiden sotilaallista potentiaalia

revisionistit ainoastaan edesauttavat maailmanlaajuisen ydinsodan syttymistä.

Onko olemassa todellinen tapa riistää ydinaseet imperialistien käsistä? Kyllä, mutta se ei ole keskustelun ja anelun tie. On vain yksi tapa kohdella kiristäjiä: nousta kiristäjiä vastaan! Sosialistisen leirin sotilaallisen potentiaalin heikentäminen ja maailman proletariaatin vallankumousarmeijan harhaan johtaminen ei ole se tie. Opportunistit kiillottavat ohjuksiaan innokkaasti, mutta kun välienselvittely tulee periaatteelliseen pisteeseen he vetäytyvät kiireesti saattaen itsensä ja liittolaisensa häpeään. Syy tähän eivät ole neuvostotyöläiset vaan opportunistit. Joskus sanotaan, että opportunistit vetäytyvät pelon vuoksi. Ei, he käyttävät ydinaseilla kiristämistä hyväkseen itsekkäisiin päämääriinsä. He aikovat esittää Neuvostoliitossa elokuvan, jossa kerrotaan ydinsodan kauhuista. He yrittävät pelotella kansaamme. He ottavat aktiivisesti osaa ydinaseilla kiristämiseen.

Kapitalismin käärme ei voi käydä kuolinkamppailuun sosialismin kanssa, koska se on itse sisäisten ristiriitojen heikentämä. Se pyrkii vahvistamaan itseään kaikenlaisilla sopimuksilla ja liittoutumisilla maailman joka kolkassa, mutta se kaikki on turhaa. Sokeassa hulluudessaan se puree niitä, joita voi – Etelä-Vietnamin ja Kongon naisia ja lapsia. On täytynyt menettää kykynsä tuntea häpeää, jos kieltäytyy sanomasta “EI” tälle käärmeelle.

Kommunistit, eteenpäin!

Koko maailmasta on tullut yhteiskunnallinen taistelutanner, jolla sosialismi ja kapitalismi kohtaavat toisensa kahtena järjestäytyneenä voimana. Jokaisella paikallisella kriisillä on maailmanlaajuinen merkitys. Puhumme maailmanvallankumouksesta. Marx käsitti

kapitalismin lakkauttamisen yhtenä maailmanvallankumouksena, yleisenä vallankumoussotana.

Kuitenkin kapitalismin kehittyessä syntyi mitä tärkein lainalaisuus – kapitalismin epätasainen kehittyminen. Tämä teki mahdolliseksi, kuten Lenin näki, kapitalismin ketjun katkaisemisen sen heikoimmasta lenkistä. Leniniläinen teoria vallankumouksesta yhdessä maassa oli ilman epäilystäkään sosialistisen vallankumouksen teorian edelleen kehittämistä.

Mutta nyt on kapitalististen maiden välille luotu sellaisia linkkejä, että maailmasta on tullut yhtenäinen kuten Marxin aikana. Luokkataistelun kehityksen nykyasteella meidän on palattava Marxin ideaan maailmanvallankumouksesta; ja tällä kertaa se on totta.

Tämä ei tarkoita, että Leninin teoria kapitalismin epätasaisesta kehittymisestä olisi väärä. Kaukana siitä. Mutta meidän päiviemme “heikoin lenkki” on koko Aasia, Afrikka ja Latinalainen Amerikka. Niistä on tullut “vallankumousmyrskyjen vyöhyke”. Kieltäessään tämän opportunistit käyttäytyvät täsmälleen kuten Toisen internationaalin eurooppalaiset johtajat, jotka kielsivät leniniläisen teorian sosialismin voitosta takapajuisella Venäjällä. Aasian, Afrikan ja Latinalaisen Amerikan määritteleminen “vallankumousmyrskyjen vyöhykkeeksi” on laajennus leniniläisestä “heikoimman lenkin” teoriasta.

Painotamme, että maailmanlaajuinen vallankumouksellinen harppaus, jonka alusta löydämme itsemme, on kolmas maailman kommunistisen liikkeen historiassa. Ensimmäinen sijoittui kahdeksannentoista vuosisadan puoliväliin. Silloin syntyi Marxin ja Engelsin tieteellisen sosialismin teoria, joka kumosi sosialismin

utopistisen ja evolutiivisen muodon. Tätä kautta leimasi Pariisin Kommuuni.

Toinen vallankumouksellinen harppaus, joka alkoi ennen ensimmäistä maailmansotaa ja saavutti huipentumansa sen aikana, oli maailmanvallankumouksen kehityksen uusi korkeampi muoto. Tällä asteella Lenin kehitti marxismia. Sitä leimasi taistelu Toisen internationaalin opportunisteja vastaan ja se loi pohjan proletaarisen vallankumouksen teorialle. Sen tulos oli marxilais-leniniläisten puolueiden syntyminen Eurooppaan, Amerikkaan ja Aasiaan, sekä ensimmäisen sosialistisen valtion, Neuvostoliiton syntyminen ja lujittuminen.

On selvää, että kommunistit kykenivät johtamaan näitä harppauksia vain taistellen opportunisteja vastaan. Luonnollisesti askel maailmanvallankumousta kohti on karkottaa kommunistisesta liikkeestä pikkuporvarilliset ideologit, jotka voivat hyväksyä kommunismin vain opportunistisena sekamelskana. Hajaannus, joka nykyään on kommunististen puolueiden välillä, oli väistämätön. “Ennen kuin voimme yhdistyä”, sanoi Lenin, “meidän täytyy vetää selkeät rajalinjat”. Tämä on totta myös meidän aikanamme. Vallankumouksellisten tapahtumien aallossa kommunistien rivit kasvavat tuhansilla ja kymmenillä tuhansilla proletaareilla kaupungeista ja maalta, jotka ovat ymmärtäneet aidon vallankumouksellisen toiminnan välttämättömyyden, jotka ovat uskollisia koko sydämestään kommunismille. Mutta suuri tehtävä edeltää tätä: opportunistien ylivallan kaataminen maailman kommunistisesta liikkeestä, heidän paljastamisensa, heidän auktoriteettinsa alentaminen kaikkien maiden kansojen silmissä ja savun korvaaminen tulella.

Vallankumouksellinen taistelu ei ainoastaan vaadi rohkeutta ja päättäväisyyttä tiettyinä ratkaisevina hetkinä. Se ei voi kehittyä

ilman väsymätöntä, jatkuvaa, päivittäistä työtä, ilman rautaista horjumattomuutta, ilman kylmää ja loogista laskelmointia. Kiinan ja Albanian kansat ovat ansainneet näinä vaikeina aikoina koko maailman työväenluokan kiitollisuuden ja kunnioituksen, ja muisto heidän päättäväisyydestään tulee elämään vuosisatoja. Mutta opportunistit organisoivat kaikki voimansa, kaikki tietoutensa ja kapasiteettinsa häpäistäkseen vallankumouksellisen marxilaisuuden. On välttämätöntä taistella heitä vastaan niin strategisella kuin taktisellakin tasolla.

Lokakuun vallankumouksen menestys ja maailmanvallankumouksen tulevaisuus riippuu proletariaatin kyvystä vetää talonpoikaismassat puolelleen, irrottaa heidät porvaristosta ja järjestää heidät vallankumoustaisteluun.

Jo nyt voidaan puhua kapitalististen maiden talouden elpymisen päättymisestä, joka seurasi toista maailmansotaa. Kapitalismin yleinen kriisi synkentää kapitalismin talouden taivasta. Lakkojen aalto, joka vyöryy kapitalistisissa maissa ennustaa tulevaa vallankumouksellista myrskyä. Euroopan, Amerikan ja Aasian kommunistien täytyy olla valmiina astumaan vallankumouksellisen harppauksen johtoon. Tähän päästäkseen heidän on irtauduttava opportunisteista ja järjestäydyttävä parhaalla mahdollisella tavalla. Kun suurimpien kapitalististen maiden proletariaatti lähtee liikkeelle, kapitalismin kuolinkellot soivat. Kapitalististen maiden kommunistien on oltava tietoisia suuresta historiallisesta roolistaan. Mitä suurempia heidän vaikeutensa ovat, opportunistien piirittäminä joka puolelta, sitä kunniakkaampi heidän tehtävänsä ja sitä mahtavampi heidän voittonsa tulee olemaan.

Vallankumouksellisen liikkeen näköalat eivät ole koskaan olleet mahtavampia kuin nyt. Elämme aikakautta, jona “Kaikki tiet johtavat kommunismiin.”, kuten Molotov sanoi. Ristiriidat, joita

kommunistisessa liikkeessä on, eivät voi pelottaa marxisti-leninistiä. Hän eivät pelkää ristiriitoja, sillä ilman ristiriitoja ei ole kehitystä.

Siitä hetkestä lähtien, jolloin revisionismi vakiintui neuvostojohtoon, tuli aitojen vallankumouksellisten irtaantuminen siitä välttämättömäksi. Nyt kommunistisen liikkeen täytyy tulla auttamaan Venäjän vallankumousta ja Neuvostoliittoa. NKP:n johtajat täytyy julistaa kiroukseen. TÄYTYY ESITTÄÄ AVOIN VAATIMUS HEIDÄN EROTTAMISEKSEEN. Sellainen vaatimus tulee olemaan todiste kommunistisen liikkeen suuresta voimasta ja kehittymisestä. Neuvostotyöläiset tulevat toivottamaan sen tervetulleeksi pitäen sitä solidaarisuuden osoituksena. Neuvostoliiton revisionistisen klikin horjuva valta perustuu siihen, että vaikka neuvostotyöläiset ymmärtävät täydellisesti tämän klikin itsekkään ja korruptoituneen luonteen, he eivät ole vielä ymmärtäneet välttämättömyyttä käydä armottomaan taisteluun sen kaatamiseksi.

Mutta onko SNTL:ssa objektiiviset olosuhteet revisionistien kaatamiseksi? Muiden maiden kommunistien ei tule tehdä päätelmiä tilanteesta neuvostolehdistön perusteella; heidän ei tule yliarvioida revisionististen suuntausten voimaa. Neuvostoliiton tulevaisuus lepää perinteisten kommunistien, työläisten ja talonpoikien käsissä, ja heillä on viimeinen sana. Heidän vihansa vallankumouksen pettäneitä revisionisteja vastaan on rajaton. Vain konkreettisen toimintaohjelman puuttuminen on jättänyt heidät hetkeksi aseettomiksi. Neuvostoliiton talonpojisto on asettumassa avoimesti revisionisteja vastaan. Tullen aluksi rohkaistuneiksi Hrushtshevin demagogiasta, he ovat nyt huomanneet revisionistit hyödyttömiksi. SNTL:n maatalouden kriisiä ei voida ratkaista puolinaisilla keinoilla. Vain vallankumouksellinen työväenluokan diktatuurin palauttava politiikka voi avata tulevaisuuden näköaloja neuvostotalonpojille.

Vallankumoukselliset voimat täytyy järjestää byrokraattisen hallinnon kaatamiseksi SNTL:ssa. Jotta tämä voidaan tehdä, täytyy proletariaatin puolue uudelleenperustaa. Tämä uusi puolue voi olla vain elvytetty *Neuvostoliiton kommunistinen puolue (bolsevikit)*. Aika on koittanut. Kaikkien, jotka haluavat taistella byrokratiaa vastaan, kaikkien, joille vallankumouksen perinteet ovat tärkeitä, täytyy liittyä meihin. Meidän täytyy perustaa NKP(b):n soluja ja rakentaa niistä voima, joka pyyhkäisee pois revisionistit. Näiden solujen toiminta, niiden tunnukset ja lentolehtiset täytyy muuntaa todelliseksi sissisodaksi. Se taistelu tulee synnyttämään monia sankareita ja marttyyreita. Mutta heidän vainoamisensa auttavat herättämään massat ja revisionistien loppu tulee entistä nopeammin.

Monet kommunistit, jotka petettiin ja jotka osoittivat tiettyä heikkoutta silloin, kun Stalinia vastaan hyökättiin, ovat nyt ymmärtäneet virheensä.

Asetamme suuria toiveita Neuvosto-armeijan kaadereihin, joita Stalin opetti ymmärtämään hengenvaaran, johon revisionistit ovat vieneet Neuvostoliiton. Mutta kaikki, jotka eivät ole kääntäneet selkäänsä kommunismille ymmärtävät, että osallistuminen revisionistien rikoksiin on rikos kansaa vastaan.

Revisionistien kaataminen ja vallankumouksellisen hallituksen muodostaminen, joka laittaa byrokratian hallituksen vasaran ja kansan alasimen väliin – se on jokaisen neuvostokommunistin velvollisuus.

Byrokraatteja ei tarvitse likvidoida. Ei suinkaan. On tarpeen likvidoida säälittä ne, jotka avoimesti vastustavat demokratian voittoa. On tarpeen, että Neuvostoliiton työväenluokka otettuaan vallan käsiinsä, laittaa byrokratian maksamaan takaisin työllään

kaiken sen, jonka se on ryöstänyt kansalta; laittaa se tekemään työtä sillä tiedolla ja kyvyllä, jonka se on saavuttanut kansan aherruksen avulla. On tarpeen, että yleinen poliittinen ja taloudellinen johto kohtaa kansan toiveet ja tarpeet. Ei voi olla epäilystäkään, etteikö tämä politiikka olisi vallankumouksellista, kommunistista ja kansainvälistä, josta koko maailman työläiset voivat sanoa: tämä on politiikkaamme.

KAUAN ELÄKÖÖN PUNAINEN LIPPUMME, VALLANKUMOUKSEN LIPPU, MARXIN JA ENGELSIN, LENININ JA STALININ LIPPU !

REVISIONISTIT OVAT POLKENEET SEN MUTAAN, MUTTA SE ON PUHDAS !

Kapitalismin restauraatio – avaus keskustelulle

Kun toinen maailmansota oli päättynyt, oli kapitalistisesta maailmanjärjestelmästä eronnut tai eroamassa kokonainen kansakuntien joukko. Lokakuun vallankumous oli kantanut hedelmää imperialismin kriisin kautta ja Neuvostoliiton rinnalle oli muodostunut kansandemokratian leiri, jossa oli vaihtelevaan tahtiin ryhdytty ottamaan askelia kohti sosialismia. Tämän lisäksi olivat kansat lähteneet rynnäkköön kansallisen vapautuksen lipun alla siirtomaatyyppisissä ja riippuvaisissa maissa. Ensi kertaa näytti siltä, että imperialismi voitaisiin vihdoin lyödä. Neuvostoliitto ja kansandemokratian maat järjestäytyivät omaksi taloudelliseksi yhteisöksi, joka suoraan ja epäsuoraan tuki alistettujen kansojen vapauspyrkimyksiä. Yhtenäisistä kapitalistisista maailmanmarkkinoista oli lohjennut valtava pala. Sosialismi oli vahvempi kuin koskaan, työ valtasi asemia pääomalta. Mikä sitten mahdollisti historiallisen tehtävänsä jo aikoja sitten suorittaneen ja mätänemisvaiheeseensa päässeen kapitalismin onnistuneen vastahyökkäyksen? Miksi työväenluokan ja kansojen voittokulku katkesi, oliko kapitalismi sittenkin sosialismia elinvoimaisempi?

Maailman - ja myös Suomen - kommunistisessa ja työväenliikkeessä on reilun vuosikymmenen ajan esitetty erilaisia tulkintoja Neuvostoliiton hajoamisesta ja siihen johtaneesta kehityksestä. Erityisesti niiden puolueiden analyyseissä, jotka seurasivat NKP:ta vielä 1980-luvulla, on ollut yleistä oletettujen tekijöiden yhteen ynnääminen ja “koottujen selitysten” laatiminen. Saatetaan laatia listoja, joissa luetellaan puutteita, virheitä ja ulkoisia tekijöitä, jotka sitten ajoivat neuvostoyhteiskunnan kriisiin. Tällainenkin on tarpeen, mutta se on sittenkin pinnallinen, metafyysinen tutkimusmenetelmä, joka ei pääse lähellekään dialektis-materialistista analyysiä. Kaikista yhteiskunnista voidaan koota listat “hyvistä” ja “huonoista” puolista, mutta siten ei voida ymmärtää miksi toiset kaatuvat ja toiset selviävät. Se on jälkiviisauden metodologiaa, jonka “vastaukset” ovat vain jo tehtyjen empiiristen havaintojen pistämistä teoreettiseen muotoon.

Onko tämä kritiikki sitten sekin jälkiviisastelua? Se on sitä vain siinä tapauksessa, että ollaan kuin maailman marxilais-leniniläinen liike ei olisi jo 1960-luvun alusta lähtien esittänyt kritiikkiä ja analyysiä siitä, mitä Neuvostoliitossa ja useimmissa kansandemokratioissa oli meneillään ja mihin suuntaan ne olivat kehittymässä. Avainasemassa oli erityisesti jäljellä olleiden valtaapitävien marxilais-leniniläisten puolueiden, Kiinan kommunistisen puolueen ja Albanian työn puolueen, teoreettinen panos.

Eli ei välttämättä tarvitse tyytyä sorvaamaan porvarillisia kliseitä “vasemmistolaiseen” muotoon, eikä tarvitse viisastella irrallisia selityksiä ynnäilemällä. Ei tarvitse myöskään mennä merta edemmäs kalaan siinäkään mielessä, että jo useamman vuosikymmenen ajalta on saatavilla syvälle yhteiskunnan aineelliselle perustasolle menevää, sosialistisen leirin tuhoon johtanutta kehityskulkua käsittelevää tutkimusta.

Marxilais-leniniläisen liikkeen Neuvostoliiton tuotantosuhteiden kehityksestä tekemän analyysin pääteesi on se, että Hrushtshovin kaudella aloitettu ja laajemmassa mitassa 1960-luvun aikana toteutettu kehitys oli 1970-luvulle tultaessa tehnyt Neuvostoliiton talousjärjestelmästä pääpiirteissään kapitalistisen.

Kommunisteille on tietysti luonnollista esittää kysymys, miksi Neuvostoliitolle kävi niin kuin kävi. Mutta tähän kysymykseen on mahdotonta vastata esittämättä kysymystä, *mitä* Neuvostoliitolle itse asiassa tapahtui. Näin ainakin, jos tarkoituksena on dialektisen materialismin hengessä tieteellisiä menetelmiä käyttäen hankkia todellista tietoa ja ymmärrystä, eikä vain kollektiivista mielenrauhaa tai julkisuuteen ja kulloiseenkin päivänpolitiikkaan sopivia “mukavia” selityksiä.

Mitä sitten tapahtui? Tässä kirjoituksessa on tarkoitus viedä keskustelu pintatasolta perustasolle, vaikkakin aihe on rajoitettu Neuvostoliiton tuotantosuhteiden kapitalistisen taantumisen päävaiheiden tiivistettyyn erittelyyn. Tarkoitus olisi jatkossakin käydä aiheesta entistä laajempaa ja monipuolisempaa keskustelua, mihin yksi kirjoitus ei kykene.

Tuotantosuhteet Neuvostoliitossa -kapitalismin palauttamisen päävaiheet

Eräitä ehkä parhaiten tunnettuja ja helpoimmin saatavilla olevia aihetta käsitteleviä teoksia ovat lähes identtisesti nimetyt *’Restoration of Capitalism in the USSR’* (Martin Nicolaus, 1975) ja *’The Restoration of Capitalism in the Soviet Union’* (William B. Bland, 1980). Molemmissa on huomattavaa Neuvostoliiton talousjärjestelmää koskevat väitteet, jotka perustuvat pääosin virallisiin neuvostoliittolaisiin lähteisiin.

Molemmissa esitetään sellainen perusjaottelu, jonka mukaan Hrushtshovin kaudella sosialistinen suunta tuotantosuhteiden kehityksessä pysäytettiin ja Brezhnevin kaudella aloitettiin kapitalismin palauttaminen laajemmassa mittakaavassa. Erilaisia taloudellisia kokeiluja ja pienemmän mittakaavan “uudistuksia” tehtiin jo Hrushtshovin kaudella, mutta enemmän kausi nähdään myöhemmän poliittisena valmisteluna.

Eli karkeasti jaotellen, kapitalismin poliittisen valmistelun kauden alku ajoittuu Stalinin kuoleman jälkeen tapahtuneeseen voimasuhteiden lopulliseen vaihtumiseen puolueessa ja valtiossa. Kapitalistisen tuotantotavan palauttaminen koko yhteiskunnan mitassa katsotaan alkaneen vuoden 1965 talousuudistuksista, joiden pääarkkitehdiksi mainitaan E. G. Liberman.

Blandin mukaan eräitä tärkeimpiä Brezhnevin kaudella tehtyjä uudistuksia olivat:

- Keskitetyn sosialistisen taloudellisen suunnittelun asteittainen purku. Suunnitelma menetti asteittain määräävän asemansa arvolakiin nähden. Valtiotasolla tehdyt taloudelliset suunnitelmat alkoivat entistä enemmän muuntua vain yleisiksi ohjeistuksiksi, neuvoiksi, joista yksittäiset tuotantolaitokset oman harkintansa ja tulkintansa mukaan ottivat “vaarin”. Yksittäiset tuotantolaitokset saattoivat jopa itse päättää, mitä tuottavat. Suunnitelma ei siis enää säätänyt tuotantoa.

- Voitto tuotannon säätelijänä. Suunnitelmatalouden purkamisen myötä täytyi jonkin muun säätelijän korvata suunnitelma. Sellaiseksi kohosi voitto. Enää ei arvostettu sitä aikaisemmin vallinnutta sosialistista periaatetta, että voidaan aivan hyvin ylläpitää tuotantolaitoksia, jotka eivät kannata itseään, jos ne vain

kokonaisuuden kannalta ovat "kannattavia" tai muuten hyödyllisiä. Neuvostotaloustieteilijät määrittelivät voiton tuotantokustannusten ja hinnan väliseksi erotukseksi. Tammikuun 14. päivä 1966 Pravdan pääkirjoituksessa sanottiin:

"Miettikäämme voittoa, yhtä sosialismin taloudellisista työkaluista. Sen roolin korottaminen sosialistisessa taloudessa on välttämätön edellytys kustannuslaskennalle."

"Kustannuslaskenta" määriteltiin johtomenetelmäksi, joka perustuu jokaisen yksittäisen yrityksen kannattavuuden varmistamiseen:

"Kustannuslaskennan ydin on siinä, että minkä tahansa yrityksen tulisi peittää kulunsa omilla tuloillaan ja pitää voiton suhde tämän yläpuolella. Kustannuslaskennan järjestelmä saa jokaisen yrityksen kiinnostumaan suuremman voiton hankkimisesta." (L. Gatovski.)

"Kriteeri, joka kaikkein eniten luonnehtii yrityksen toimintaa (...) on voitto."
(V. Trapeznikov, Pravda 17. elokuuta 1964.)

"Voitto palvelee yrityksen koko taloudellisen toiminnan kaikkein yleistävimpänä kriteerinä."
(L. Leontjev, Pravda 7. syyskuuta 1964.)

"Voiton suhdeluvun" sijaan Neuvostoliitossa käytetyt "kannattavuusindeksit" jne. olivat vain saman asian nimittämistä toisin. Jo Marx sanoi, että lisäarvo ja voitto ovat itse asiassa sama asia ja numeerisesti keskenään vastaavia. Revisionistiset taloustieteilijät väittivät, että Stalinin aikana voittoa vähäteltiin, että voitto muka käsitettiin vain muodolliseksi kategoriaksi. Tosiasiassa voittoa ei vähätelty Neuvostoliiton talousjärjestelmän kokonaisuutta

arvioitaessa, vaan ainoastaan yksittäisten yritysten tai tuotannonalojen ollessa kyseessä. Se revisionistien suosima sinänsä tosi argumentti, että talouden täytyy tuottaa enemmän kuin kuluttaa järjestelmästä riippumatta, ei siis toimi kritiikkinä Neuvostoliiton sosialistista kautta vastaan. Sosialistisen suunnitelmatalouden aikaan voitolle annettiin merkitystä vain talouden kokonaisuuden kannalta, ja vieläpä vain suhteellisen pitkillä aikaväleillä laskettuna.

Voittoperiaatetta Neuvostoliiton talousjärjestelmässä voimistettaessa oli tapana vedota Leniniin ja NEP-kauteen. Mutta toisin kuin revisionisteille, Leninille NEP oli väliaikainen kapitalistinen taka-askel, ei “sosialismin rakentamista”. Lenin ymmärsi, että sen aikana työn ja pääoman välinen ristiriita kärjistyisi, ja että kova kontrolli ja työläisten itsepuolustus oli välttämätöntä sosialistisen tulevaisuuden turvaamiseksi. “Uudesta talouspolitiikasta” luovuttiin ajallaan, eikä 1960-luvun kehittyneiden tuotantovoimien Neuvostoliitossa voinut olla mitään veruketta sen toisintamiselle. Kuten ei ollut toista maailmansotaa seuranneena jälleenrakentamisen kaudellakaan. Kyse oli poliittisesta linjasta, sosialistisesta ja kapitalistisesta kehitystiestä.

- “Sosialistiset markkinat”. Koska voitto ei realisoidu tuotannossa vaan vaihdossa, yritysten täytyi alkaa suunnata tuotantoaan tavaramarkkinoiden mukaan. Tuotannon säätely voittoperiaatteella tarkoitti itse asiassa tuotannon säätelyä markkinamekanismilla. Näin ollen yritysten täytyi kilpailla keskenään, eikä siis tuotantosuunnitelmien toteuttamisessa. On huvittavaa, että markkinamekanismin voimistamista perusteltiin pitkälti samoilla argumenteilla, kuin missä tahansa porvarillisessa oppikirjassa perustellaan markkinatalouden paremmuutta. Valtion osallistuminen talouden kehityksen ohjaukseen perustui lähinnä sen omaan aktiivisuuteen markkinoilla. Se oli kuitenkin rajoitettua ja yritysten enemmistö myi tuotteensa toisilleen tai kauppajärjestöille

valtion sijaan. Valtion johtava rooli säilyi sotilasteollisuudessa ja pitkälti myös rakennusteollisuudessa.

- Tuotantovälineiden maksullisuus. Kannustavuuden lisäämiseksi yritysten tuli maksaa käyttämistään tuotantovälineistä; koneista, työvälineistä, raaka-aineista, maasta, luonnonvaroista jne. Alkuun maksut suoritettiin vuosittaisina, keskimäärin 15% tuotantovälineiden arvosta. Myöhemmin vaihtoehtoiseksi maksutavaksi tuli maksaa koko summa kerralla. Luonnollisesti yritykset pyrkivät jälkimmäiseen. Tuotantovälineiden omistus oli siis siirtynyt (tai siirtymässä) valtiolta yrityksille. Revisionistit väittivät edelleen, että tuotantovälineet ovat “ylivoimaiselta enemmistöltään” valtion omistuksessa. Mutta eihän näin voinut olla, jos yksittäiset yritykset kuitenkin niitä itsenäisesti käyttivät ja pitivät hallussaan. Marxilaisille ei ole olennaista lakipykälät tai asioiden virallinen tila, kuka muodollisesti “omistaa” mitäkin, vaan miten asiat tosiasiassa ovat, mikä taho hallitsee tuotantovälineitä.

- Tuotantovälineiden tavaraluonne. Edellä selostettujen uudistusten myötä oli tuotantovälineistä jälleen tullut tavaroita. Jo vuoteen 1971 mennessä kauppa tuotantovälineillä käsitti 2/3 koko maan kaupasta, josta vuonna 1974 oli suuria kauppoja 70% suoraan myyjän ja ostajan välillä. Tuotantovälineet ovat tavaroita kapitalismissa, mutta ne eivät ole sitä sosialismissa. Silloin kun tuotantovälineet ovat tavaroita, joita yritykset voivat myydä ja ostaa, on väistämätöntä, että myös työvoimasta tulee tavaraa.

“Sosialismissa markkinat ovat tavarankierron alue, alue, jossa käydään kauppaa tuotteilla – valtion yritysten ja osuuskuntien valmistamilla tuotantovälineillä ja kulutushyödykkeillä.”
(L. Gatovski, “Kommunist” nro.15, 1965.)

- Oikeus palkata ja erottaa. 1960-luvun puoliväliin tultaessa oli Neuvostoliiton johdossa huolestuneena pantu merkille, kuinka työn suhteellinen tuottavuus oli laskenut 1950-luvun lopulta lähtien tuotantovälineiden jatkuneeseen lisääntymiseen ja kehittymiseen verrattuna. Ilmeisesti Neuvostoliitossa oli nostamassa päätään se kapitalismiin kuuluva Marxin analysoima ilmiö, jossa työläinen kokee tuotantovälineet itselleen vieraiksi eikä ole kiinnostunut tuotannosta. Ehkä kyseessä oli ainakin osittain jonkinlainen passiivinen Hrushtshovin vastainen vastarinta. Joka tapauksessa revisionistisen johdon vastaus oli lisätä yritysten oikeuksia käsitellä työvoimaa, erottaa ja palkata työläisiä mielensä mukaan.

Näitä ja muita uudistuksia analysoitaessa muodostuu kuva kokonaisesta uudesta talousjärjestelmästä. Yritykset ja valtio eivät olleet enää keskenään vastuuvelvollisia laadullisesti sen enempää kuin tavanomaisissa kapitalistisissakaan maissa. Yritysten johtajille oli jo virallisestikin myönnetty määräävä asema, muodollisestikin myönnetty valta toimia yrityksen nimissä ja päättää sen varojen käytöstä. Oli syntynyt uusi neuvostoliittolainen kapitalisti.

Aivan luonnonvoimaisesti, pääoman kasaantumisen myötä, muodostui Neuvostoliittoon ei ainoastaan yksittäisiä kapitalisteja, vaan kokonainen kapitalistiluokka, uusi porvaristo.

Keskustelun jatkon kannalta olisi tärkeää käsitellä mm. seuraavia kysymyksiä:

- Mikä oli se aineellinen perusta, jolta moderni revisionismi kohosi?
- Kuinka revisionismi sai vallan puolueessa ja valtiossa?
- Mikä oli revisionismin ja nousevan kapitalistiluokan konkreetti suhde?
- Kuinka uusi kapitalistiluokka saavutti hallitsevan luokan aseman yhteiskunnassa?
- Miten vastakkaiset luokkavoimat Neuvostoliitossa käytännössä ruumiillistuivat?
- Mikä oli kehityskulku muissa sosialismin tielle lähteneissä maissa?
- Mitä Stalinin kaudella olisi pitänyt tehdä toisin, jotta kapitalismin palauttaminen ei olisi voinut käynnistyä?

Kysymysten tiimoilta tullaan julkaisemaan erilaisia artikkeleita ja materiaalia ja olisi myös toivottavaa, että lukijat osallistuisivat keskusteluun ja tarjoaisivat näkemyksiään. Kaikenlaista palautetta tarvitaan. Myös täysin vastakkaista kantaa edustavia kirjoituksia julkaistaan harkinnan mukaan.

JÄÄNMURTAJA OTTAA MIELELLÄÄN VASTAAN ARTIKKELEITA, KUVIA, RUNOJA JA KAIKKEA MARXISMI-LENINISMIIN LIITTYVÄÄ MATERIAALIA.

MATERIAALIN VOI OSOITTAA TOIMITUKSELLE OSOITTEESEEN:

MARXILAIS-LENINILÄINEN YHTEISKUNTATIETEEN SEURA RY.

PL 73 40101 JKL

TOIMITUS@MLYS.NET

Emme vastaa kaiken saamamme materiaalin julkaisemisesta